

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2012

GALERIE
MODERNÍHO UMĚNÍ
V ROUDNICI NAD LABEM

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2012

OBSAH

Ohlédnutí za rokem 2012

1.	Základní informace	14
2.	Sbírky	15
3.	Výstavy	27
4.	Publikace	36
5.	Vzdělávání	39
6.	Veřejnost	42
7.	Odborná knihovna a archiv	44
8.	Web	44
9.	Propagace	44
10.	Řízení instituce	45
11.	Hospodaření	45
12.	Kontrolní činnost	46
13.	Poděkování	46
14.	Dlouhodobý výhled	47
15.	Výhled na příští rok	47
16.	Kontakty	54

ÚVODEM OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2012

Změny v zázemí instituce

Ačkoliv v úvodu výroční zprávy obvykle uvádíme informace o programu pro veřejnost, musíme letos učinit výjimku. Podmínkou pro úspěšné fungování instituce je pro vnější okolí neviditelné, leč kvalitní zázemí. Bez stmelného pracovního týmu a materiálního zabezpečení nelze pokročit vpřed. Tím nejdůležitějším počinem za minulý rok bylo rozšíření otopného systému do prostor depozitáře. Tato akce si vyžádala mimořádné nasazení všech zaměstnanců při zajištění ostrahy a ochrany uměleckých děl. Díky zvláštní dotaci od zřizovatele mohla galerie zkvalitnit péči o sbírky a dostat tak požadavkům zákona 122/2000 sb.

Nové webové stránky galerie

Na začátku roku 2012 jsme po náročných přípravných pracích spustili nové webové stránky galerie, na jejichž realizaci se podílel tým externích a interních pracovníků. Web nyní poskytuje komplexní informace o historii a poslání instituce, o sbírkách, stálé expozici, výstavách, doprovodných programech, službě veřejnosti, kontaktech a zajímavostech v činnosti galerie. Za symbol v duchu motto *100 let pod Řípem*, vyjadřujícím genia loci galerie a regionu, jsme zvolili zvlněnou siluetu hory Říp, která se otiskla do bannerů citujících zároveň detaily několika špičkových děl ze sbírky galerie. Atraktivní výtvarné řešení a pestrá náplň webu umožňuje přilákat i „na dálku“ co nejvíce zájemců o návštěvu galerie. V průběhu roku jsme dokončili inovace v katalogu uměleckých děl a poskytli je hlavnímu partnerovi Radě galerií ČR pro tvorbu Registru sbírek CITEM při Moravském zemském muzeu, který jej zveřejnil na stránkách galerie. Naše instituce tak může poskytovat kvalitní službu veřejnosti a informovat v režimu online o spravovaném fondu.

Spolupráce s ostravskou galerií

Začátek roku se nesl ve jménu spolupráce regionálních galerií sdružených v Radě galerií ČR. Ve výstavním prostoru se představila kolekce českého umění šedesátých let z Galerie výtvarného umění v Ostravě, která posloužila jako zajímavé téma konfrontace se sbírkou roudnickou. O dílech obou kolekcí pojednávala doprovodná přednáška Mahuleny Nešlehové. Součinnost obou galerií pokračovala i na konci roku, kdy nám tato významná instituce zapůjčila do stálé expozice dvě vynikající sochařská díla: *Pubertu* Jana Štursy (1905), která vytvořila zajímavý pandán ke Slavičkovu malířskému mistrovství, a bustu *Dona Quijota* (1911–1912) Otto Gutfreunda, pointující kolekci kubistických portrétů. Jen díky vzájemné nezištné výpomoci regionálních galerií lze vytvářet výstavní projekty postavené na bohatství sbírkových fondů reprezentujících národní kulturní dědictví. Ostatně naše galerie zase ráda zapůjčila své skvosty na úspěšné ostravské projekty *Sváry zření* a *Černá slunce*, stejně jako na retrospektivní výstavu Jana Zrzavého. Vstřícnosti větší a rozsahem sbírek bohatší instituce si velmi vážíme.

Pohled do stálé expozice s kolekcí kubistických portrétů

Pohled do výstavy Miloš Jiránek (1875–1911) / *Zápas o moderní malbu*

Charles Sawyer a Cherie Hoyt

Večer Evy Brodské a Jaromíra Zeminy

Pohled do výstavy Jan Křížek / *Síla znaku*

August Švagrovský a Miloš Jiránek

Do jiných spřátelených institucí jsme dvakrát vyvezli reprezentativní část sbírky Augusta Švagrovského. V únoru končila výstava, kterou připravila bývalá ředitelka roudnické galerie Miroslava Hlaváčková, v Galerii výtvarného umění v Havlíčkově Brodě, v březnu až květnu zdobila stěny Muzea Kroměřížska. V obou městech vzbudil příkladný život roudnického mecenáše, stejně jako sbírka, již s jasnozřivou intuicí na začátku 20. století vytvořil, zaslouženou odezvu. K této době a k Podřipsku se vázal i nejvýznamnější projekt naší letní sezóny: výstava malíře Miloše Jirána, který pocházel z nedalekého Lužce a často pobýval u svého strýce v blízkých Mlčechvostech. Vedle uměleckých kvalit a pozoruhodného teoretického díla byla pro Roudnici významná též skutečnost, že Miloš Jiránek nepřímo inicioval vznik slavné slavičkovské kolekce. Vždyť to byl právě on, kdo v roce 1903 seznámil Augusta Švagrovského s Antonínem Slavičkem a stál u zrodu jejich dlouholetého přátelství. Autorem výstavy, kterou jsme spolupořádali s Galerií výtvarného umění v Chebu, byl Tomáš Winter z Ústavu dějin umění Akademie věd ČR.

Genius loci

S regionem Podřipska byla spojena i naše první virtuální výstava na webu galerie, která představila černobílé panoramatické snímky krajiny Středohoří od roudnického fotografa Vladimíra Pokorného (1923–2013). Ke genu loci se vázal také projekt, jenž se symbolicky navracel do roku 1976, kdy v roudnické galerii vystavoval na jedné z posledních přehlídek mistr Josef Sudek. Spolu s teoretičkou Annou Fárovou, která výstavu zahajovala, přijel tehdy i americký novinář a fotograf Charles Sawyer. Po 36 letech se do galerie vrátil, tentokrát již jako autor černobílých

fotografií Josefa Sudka a dalších účastníků tehdejší akce, ale i osobností disidentů, s nimiž v sedmdesátých letech natáčel rozhovory pro americké noviny. Při vernisáži se představil v třetí roli jako vynikající bluesový hráč na foukací harmoniku. Nemůžeme však pominout ani další výstavu, která zapadla do roudnického kontextu. Byla jí komorní prezentace souboru děl Jana Křížka, který galerii věnovala v letech 2000–2001 jeho žena paní Jiřina Křížková. Galerie tak v rámci cyklu *Pohledy do sbírek* připomněla, v čem spočívala *Síla znaku* inspirovaného archaickým a mimoevropským uměním tohoto originálního tvůrce, který ve čtyřicátých letech odešel z Československa do Francie a po úspěšných pařížských začátcích přesídlil na samotu na francouzském venkově. O atmosféře místa nadaného magií tohoto nevšedního lidského osudu vypovídá poetický dokument Martina Řezníčka *Sochy a včely* uvedený v rámci filmového večera i následná beseda s Annou Pravdovou a Jaromírem Zeminou, kteří bydlíště Křížkových ve Francii navštívili. Jaromír Zemina byl rovněž jedním z hlavních protagonistů večera věnovaného jeho nové knize *Via artis, via vitae* (Praha, Torst 2011) a životnímu jubileu roudnické autorky tapiserií Evy Brodské. Hosté si mohli při té příležitosti prohlédnout nový gobelín *Zahrada* spolu s drobnými přípravnými studiemi. Na závěr roku jsme otevřeli komorní výstavu jednoho obrazu pod názvem *Otazníky kolem mariánského obrazu z kostela Narození Panny Marie v Roudnici nad Labem* spojenou s besedou s restaurátorem Jiřím Brodským a archivářem Petrem Kopiczkou, na níž se formulovaly hypotézy týkající se původu obrazu, jeho autorství a slohového zařazení. Tematicke Roudnice se věnovaly rovněž dvě architektonické vycházky. Ta první, jarní se zabývala industriálními památkami, ta druhá, která se konala v rámci celostátní akce *Den architektury* na podzim, se zaměřila na sídlištní výstavbu. Uspořádali je kurátor galerie Miroslav Divina a městský architekt Petr Janoš.

Pohled do instalace Ivana Kafky *Míra snesitelnosti*

Umění „pro toto místo“

V dubnu jsme zahájili sérii výstav, jejichž společným jmenovatelem byla reakce na specifický prostor barokní jízdárny roudnické galerie. Nejprve se tu pod příznačným názvem *Ukryto před světem* představil téměř zapomenutý sochař Stanislav Malý, který tvoří v ústraní vesnice Vysoká nedaleko Litomyšle. Z jeho usedlosti „prorostlé“ plastikami z topolového dřeva jsme část přenesli do nového útočiště a nechali je souznít s barokní architekturou. Ještě radikálněji postupoval mezinárodně uznávaný tvůrce instalací Ivan Kafka, který jízdárně „ušil na míru“ monumentální „dýchající“ instalaci z červenobílé výstražné pásky, která vybíhajícími paprsky zasahovala pod klenbou nad stálou expozicí. Autor tak vedle metafor *Míry snesitelnosti* naší existence vzdával hold svým předchůdcům a světu umění. O svém pozoruhodném díle proslavil v galerii přednášku spojenou s promítáním ukázek z dosavadní umělecké dráhy. Experiment s místem pak završila trojice mladých autorů svázaných s pražskou vysočanskou galerií *Trafačka*. Jan Kaláb prolomil svou monumentální malbou na čelní stěně galerie cestu do vzdálených virtuálních prostorů. Na futuristické vlně se nesla i díla jeho kolegů: Jakuba Nepraše, jenž situoval do temné komory zvukově a světelně kinetický objekt připomínající mentální krajinu budoucí civilizace, a Michala Cimaly s jeho groteskními, tvarově dokonalými sci-fi objekty a hudebními nástroji.

Hudba a literatura v galerii

Nejen poučení milovníci hudby si mohli v rámci Roudnického hudebního jara vyslechnout lahůdku – *Koncert pro sbor na slova sv. Řehoře z Nareka* od Alfreda Schnittkeho (1984–1985) v provedení *Pražských pěvců* pod vedením Stanislava Mistra. Uvedli jsme jej ve spolupráci s Římskokatolickou farností a Kulturními zařízeními města v kostele Narození Panny Marie. Výjimečné hudební události předcházela jiný ojedinělý zážitek. 6. března jsme vernisážovým koncertem *Vlachova kvarteta*, slavícím třicetileté jubileum, otevřeli výstavu malířky Jitky Válové, která se k naší velké lítosti již nedožila prezentace svého velkorysého daru roudnické galerii. Připomněli jsme jej výběrem pastelů lilii z konce umělecké dráhy. Brilantně provedený Janáčkův *Smyčkový kvartet č. 1 z podnětu Tolstého Kreutzerovy sonáty* jako by promlouval k duši

Vernisáž výstavy Move Gallery *Osobní krajina*

velké milovnice Janáčkovy vášnivé hudby. K Jitce Válové se nepřímou vázala i letní výstava Dagmar Šubrtové, která Jitce Válové na sklonku života často dělala společnost a přinášela jí radost v mezigeneračních rozmluvách o životě i umění. Na její vernisáži zazněla hudba z jiného okruhu. Již poněkoliť nás navštívila artrocková kapela *Dekadent Fabrik*. Mladá autorka, která žije a tvoří v průmyslovém prostředí Kladna, jímž se zabývá též prostřednictvím organizátorské a teoretické práce v rámci projektu *Industriální stopy*, představila v prezentaci *Ve vrstvách* křehké kresby a „nálezy“ *Venuší* z kamenného uhlí. Jedna z nich, kterou galerii věnovala, nyní zdobí stálou expozici. V jarním a podzimním cyklu se po roce opakovala i dvě básnická setkání. Tradiční červnový výstup na Říp zorganizoval roudnický básník Milan Děžinský. V následném autorském čtení v galerii se vedle řady dalších mladých literátů představil i čerstvý laureát ceny Magnesia Litera, děčinský básník Radek Fridrich. Pořadatelem podzimního setkání byla ústecká revue *H_aluze* a její redaktor Miloš Makovský. Do severních Čech jsme zamířili i v rámci spolupráce s ústeckou Fakultou umění a designu UJEP. V cyklu *Severní okruh* se konal letní *Plenér* ateliéru interaktivních médií na vodním hradě v Budyni nad Ohří, na podzim k nám v mobilním kontejneru zavítala studentská *Move Gallery* s kurátorským projektem Martiny Calajové a Martina Kukačky zabývající se *Osobní krajinou* na klíšské zahrádce amatérského sochaře Ladislava Maška. Studentské aktivity, spojené s početnou návštěvou mladého publika, vnesly do galerijního života nové impulsy a nápady.

Spolupráce s městskou komunitou

Jako každý rok, i vloni nás těšila spolupráce s roudnickou Základní uměleckou školou, která v galerii vystavila nejnovější výtvarné práce svých žáků a účastnila se hudebních vystoupení. Pedagogové výtvarného oboru se dětem věnovali přímo v galerii na řadě dílen. Jitka Kratochvílová, která působí také jako asistentka na Pedagogické fakultě UJEP v Ústí nad Labem, zorganizovala se studenty rovněž workshopy v rámci *Galerijní noci* a vloni poprvé také interaktivní projekt *Integrajam*, do něž se zapojili roudničtí senioři, školní zařízení, rodiny s dětmi a handicapovaní. Pro předškolní děti jsme na závěr roku pozvali Teátr Víti Marčíka s půvabným vánočním příběhem a pro klienty Domova seniorů jsme začali pořádat speciální výtvarné dílny. Pražské Studio OÁZA přivezlo opět po roce do galerie divadelní představení, které s herci s mentálním postižením připravili Kateřina Tichá a Pavel Soper. Tentokrát to byla groteskní

Divadlo Oáza s představením *Circus ad Absurdum*

Klavírní koncert Zory Kříčkové

scénická koláž z textů D. Charmse a S. Leacocka *CIRCUS AD ABSURDUM*. Svě tradiční místo zaujaly v programu galerie výchovné koncerty paní Zory Kříčkové, klavíristky a dlouholeté pedagožky roudnické ZUŠ, která se tentokrát slovem i hrou zabývala obdobím romantismu. Spolupracovali jsme také s roudnickým gymnáziem, jehož studenti navštívili přednášku prof. Milana Petruska o české společnosti šedesátých let. Spolu s knihovnou Ervína Špindlera jsme pozvali do galerie rozhlasovou režisérku Hanu Kofránkovou a mladého klavíristu Lukáše Klánského s poutavým programem o Boženě Němcové. Studenti a pedagogové rovněž se zájmem sledovali mezinárodně oceňovaný film mladého slovinského režiséra Olma Omerzu *Příliš mladá noc*. V rámci filmových večerů jsme uvedli také úspěšné dokumenty Josefa Císařovského a Martina Marečka. Především mladému publiku byla zasvěcena Galerijní noc spojená s účastí roudnických skupin *Benga čhaja*, *Mimo realitu* a *Kombajn boys*. Závěr patřil pražské formaci *Vložte kočku*.

Na pěveckém setkání *Roudnické konsonance* v GMU uvítal Fojtův komorní sbor několik partnerských souborů z Čech i ze zahraničí. Nesmíme zapomenout ani na předávání cen dobrovolníkům z Podřipska, které se již podruhé uskutečnilo v prostorách galerie. K naší radosti byla nominována i Jaroslava Michalcová, kurátorka práce s veřejností Galerie moderního umění. Za jeden z vrcholů roudnické spolupráce lze označit komponovaný program k poctě operní pěvkyni Klementině Kalašové (9. 9. 1850 Horní Beřkovice – 13. 6. 1889 Bahia), která vyrůstala na Podřipsku a proslavila se na světových operních scénách. Připravili jej předseda Vlastivědného spolku Říp, MUDr. Ondřej Krajník a sopranistka Jana Štěrbová. Tato dvojice se pak s nemenším úspěchem představila ještě na adventním koncertě v zámecké kapli, jehož tématem byla hudba na lobkowiczském panství. Bohatý rok jsme slavnostně zakončili vánočním koncertem souboru *Musica Bohemica*.

Poděkování

Na závěr se sluší poděkovat všem, kteří podpořili aktivity galerie v loňském roce. Nezanedbatelnou roli při propagaci naší činnosti sehrál Český rozhlas 3 Vltava a jeho pořad Mozaika. Oceňujeme pomoc všech sponzorů i spolupracovníků, stejně jako si vážíme všech roudnických partnerů, ať již k nim patří Vlastivědný spolek Říp, Městská knihovna Ervína Špindlera, Kulturní zařízení města Roudnice nad Labem, Fojtův komorní sbor, Římskokatolická farnost v Roudnici nad Labem či Farní charita. Vážíme si rovněž spolupráce s naším nejbližším sousedem, Městem Budyně nad Ohří reprezentovaným úspěšným starostou Petrem Medáčkem, s Fakultou umění a designu a Pedagogickou fakultou UJEP

v Ústí nad Labem či dalšími spolupořadatelé galerijní noci a samozřejmě všemi umělci, kteří se podíleli na vernisážových či doprovodných programech výstav. V neposlední řadě za vstřícnost a velkorysý pronájem všech galerijních prostor vděčíme rodině Lobkowiczů. Naší činnosti bychom se nemohli věnovat bez podpory zřizovatele, jímž je Ústecký kraj, grantů Ministerstva kultury a Města Roudnice, stejně jako příspěvků firem Meva, a.s. a Technicom, s.r.o. a nadačního fondu Kalich. Děkujeme jim, stejně jako roudnické veřejnosti za zájem o naši činnost i všem partnerským institucím, pečujícím o rozkvet městské a regionální kultury, s nimiž chceme pěstovat přátelské vztahy. Ráda bych Vás ujistila, že i nadále budeme rozvíjet charakter galerie jako otevřené instituce a místa společenského setkávání lidí, kteří mají rádi kulturu, umění i přemýšlení o přírodě a o společnosti.

Negativa

Činnost galerie neprovázely jen samé úspěchy. Za negativní, stejně jako v předcházejících letech, je nutné považovat skutečnost, že se kvůli nedostatku finančních prostředků již několikrát rok zbrzdila akviziční činnost. O to více si vážíme všech donátorů galerie, především z řad samotných umělců, díky nimž zůstává sbírka živým organismem a dostává tak trvalému závazku vloženému v roce 1910 do vínku galerie jejím zakladatelem Augustem Švagrovským.

VÝHLED NA ROK 2013

Galerie se soustředí na realizaci pestrého programu výstav podle dlouhodobého dramaturgického plánu, v němž se kombinují různé přístupy k výtvarnému umění tak, aby po celý rok oslovovala celé spektrum návštěvníků. Výstavy doplní řadou doprovodných programů, které si kladou za cíl rozšířit poznání o dané problematice a upevnit estetický či emocionální zážitek z návštěvy galerie. K nejvýznamnějším počínům v roce 2013 bude patřit výstava z cyklu *Počátky moderny*, již galerie oslaví stotřicáté výročí narození slavného roudnického rodáka, malíře Otakara Nejedlého. Jeho osobnost si město Roudnice i galerie již několikrát připomněly. O významu, jaký se umělci přikládal, svědčí skutečnost, že se jeho výstavou spojenou s nově instalovanou stálou expozicí, otevírala v červnu 1965 rekonstruovaná zámecká lobkowiczská jízdárna, v níž naše instituce sídlí dodnes. Další výstava k životnímu jubileu, kterou připravila Miroslava

Petr Helbich *Bez názvu* (z cyklu *Nemocnice Na Bulovce*) 1972–1974

Otakar Nejedlý *Ze Stromovky* 1917

Hlaváčková, se konala na přelomu roku 1982 a 1983. Galerie naváže na tuto tradici výběrem děl z období od počátku 20. století do konce první světové války, kdy umělcův výtvarný jazyk procházel v souvislosti s dramatickými životními zvraty nejdynamičtějšími proměnami. K tradici galerie a regionu se budou vázat ještě dvě menší výstavy fotografií. První z nich bude prezentovat díla Sudkova asistenta Petra Helbicha. Odkáže tak k mistrově památné výstavě, jež se konala v roudnické galerii v roce 1976. Ta druhá představí povodí Labe od Mělníka po Děčín jako civilizační fenomén v záběrech roudnického fotografa Petra Randáka snímaných z ptačí perspektivy. Výstavu doprovodí přednáška geobotanika a spisovatele Jiřího Sádla. Ve výstavním programu budou opět figurovat projekty vytvořené přímo pro prostor jízdárny. Nejprve to budou papírové objekty významné solitérní osobnosti Marie Filippovové, jež vytvoří iluzi barokní zahrady se sloupřadím a vodopádem, na podzim pak instalace mezinárodně uznávané rakouské umělkyně Esther Stocker. Ta za pomoci minimalistických prostředků navodí iluzi „jiného světa“ za hranicemi reálného prostoru. K této výstavě uspořádá galerie odborné kolokvium, které se bude zabývat tématem site specific art, jemuž se galerie soustavně věnuje. Cyklus Pohledy do sbírek, jenž systematicky prezentuje zajímavé kolekce roudnické sbírky, tentokrát představí pod názvem *Básně noci* soubor kreseb a grafik významného autora z druhé generace symbolismu Františka Koblihy. Uvedené projekty doplní řada dalších větších i komorních výstav a s nimi spjatých doprovodných programů určených nejrozličnějším cílovým skupinám od seniorů a odborné veřejnosti po děti z mateřských školek. Výtvarnou náplň galerie rozšíří celé spektrum dalších disciplín od koncertů a literárních pořadů po interaktivní dílny. Galerie se však v roce 2013 zaměří také na prozaičtější činnost, která zůstává skryta zrakům veřejnosti, i když má pro výslednou prezentaci instituce klíčový význam. Pracovníci galerie budou pokračovat v doplňování odborných dat a obrazové dokumentace sbírek do evidenčního systému DEMUS a katalogu sbírek, dostupného na webových stránkách galerie a ve společném Registru sbírek Rady galerií České republiky. Všechny tyto aktivity bychom nemohli realizovat bez podpory svého zřizovatele, Ústeckého kraje. Vážíme si spolupráce s vedoucím odboru kultury a památkové péče Mgr. Radkem Spálou a vedoucím oddělení kultury Mgr. Adamem Šrejberem. Ceníme si také podpory ze strany Ministerstva kultury České republiky a Města Roudnice nad Labem. Děkujeme všem přispěvatelům, kteří finančně či jiným způsobem podpořili činnost. Velmi si vážíme uměnímilovné veřejnosti, která dává galerii najevo svou přízeň zasvěceným zájmem o návštěvu výstav i všech doprovodných programů. Těšíme se na každé další setkání.

Alena Potůčková
ředitelka galerie

Nová tvář stálé expozice Galerie moderního umění 2012 s pohledem na nástěnnou malbu Jana Kalába

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE

Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem je příspěvkovou organizací Ústeckého kraje.

Galerie získává, shromažďuje, ochraňuje, eviduje, odborně zpracovává a zpřístupňuje veřejnosti díla výtvarného umění. Přispívá tak specifickým způsobem k uchování kulturního dědictví, rozvoji poznání a kultivaci společnosti. Ve své činnosti, již realizuje v jediném objektu bývalé zámecké jízdárny, kde je také sídlo galerie, se zaměřuje především na české výtvarné umění 19. až 21. století.

Statut galerie je definován zřizovací listinou příspěvkové organizace Ústeckého kraje, schválenou na základě usnesení Rady Ústeckého kraje č. 47/15/2001 ze dne 5. 9. 2001.

Základní zákonnou normou, kterou se řídí její práce, je Zákon č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy a vyhláška č. 275/2000 Sb.

Sbírkový katalog Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem jsou zapsány do Centrální evidence sbírek (CES) při Ministerstvu kultury ČR.

Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem je členem Rady galerií České republiky a Asociace muzeí a galerií České republiky.

1.1 INFORMACE O STANDARDIZOVANÝCH VEŘEJNÝCH SLUŽBÁCH GALERIE

Poskytování standardizovaných veřejných služeb galerie ve smyslu zákona č. 483/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb.

Standard územní dostupnosti

GMU je součástí sítě poskytovatelů standardizovaných veřejných služeb ve smyslu zákona.

Standard fyzické dostupnosti

Do budovy galerie je zajištěn bezbariérový vstup.

Standard časové dostupnosti

Návštěvní doba: celoročně s výjimkou pondělí od 10.00 do 12.00 a od 13.00 do 17.00

Standard ekonomické dostupnosti

Vstupné

Dospělí: 60 Kč

Děti, důchodci, studenti – ISIC: 30 Kč

Volný vstup: děti do 6 let, studenti a pedagogové uměleckých škol a dějin umění,

pedagogický dozor, novináři, držitelé průkazů

ZTP a ZTP/P, ICOM, RG ČR, AMG, ZMS, AICA, UHS, NPÚ.

Vstup zdarma – každou 1. neděli v měsíci.

Každoročně se pořádají dny otevřených dveří v rámci Mezinárodního dne památek a Mezinárodního dne muzeí a galerií. Volný vstup je umožněn o státních svátcích a v rámci Roudnického vinobraní. Kromě toho galerie zavedla volný vstup každou první neděli v měsíci. Volný vstup je také na vernisáže výstav a vybrané doprovodné programy. Výší vstupného galerie zohledňuje sociální situaci svých návštěvníků. Zvláštní zřetel je přikládán dětem, mládeži, studentům, seniorům, sociálně znevýhodněným a handicapovaným. Pro některé tyto cílové skupiny jsou rovněž vytvářeny speciálně zaměřené programy. Galerie spolupracuje s roudnickou Farní charitou a jejím Nizkoprahovým

zařízením pro děti a mládež, komunitním centrem volného času Hláska, občanským sdružením handicapovaných Perspektiva, sdružením mentálně handicapovaných Oáza, Domem dětí a mládeže Trend, Vlastivědným spolkem Říp, Městskou knihovnou Ervína Špindlera, mateřskými, základními a středními školami a se Základní uměleckou školou. Pokračuje ve spolupráci s Pedagogickou fakultou – Katedrou výtvarné kultury a s Fakultou umění a designu UJEP v Ústí nad Labem, jejíž studenti vykonávají v galerii praxi, připravují pro ni kurátorské projekty a navštěvují galerijní programy.

Vedle výstav uspořádala Galerie moderního umění v jubilejním roce pro veřejnost také celou řadu doprovodných programů, které rozšiřovaly nabídku o další dimenzi poznání i tvořivé zábavy. Patřily k nim pravidelné komentované prohlídky, přednášky, besedy, koncerty, edukační programy a výtvarné dílny, jejichž charakter se proměňoval s ohledem na potřeby té které cílové skupiny. Galerie se již potřeť otevřela nejširší veřejnosti u příležitosti Galerijní noci. Výroční zpráva o činnosti za uplynulý rok se zveřejňuje jak v tištěné podobě, tak v elektronické na webu galerie. Jako výhled na následující období je již začátkem roku k dispozici celoroční výstavní program. O svých výstavách a doprovodných programech galerie pravidelně informuje na webu a prostřednictvím médií. Prezentuje se rovněž na stránkách Rady galerií ČR a Asociace muzeí a galerií ČR.

1.2 PERSONÁLNÍ ZASTOUPENÍ GMU V ROUDNICI NAD LABEM KE DNI 31. 12. 2012

V galerii vykonává celkem 10 přepočtených pracovníků odborné umělecko-historické, ekonomické, technické a provozní práce. Zabezpečují chod organizace s náplní: ředitel galerie, ekonom, kurátor sbírek, správce registru sbírek, správce depozitáře, knihovník, účetní, pokladní, výstavář, fotograf, grafik, průvodce, správce budov, řidič, údržbář, archivář, dokumentátor, skladník, uklízečka, hlídači a další.

Ředitelka galerie: PhDr. Alena Potůčková

Sekretariát, kurátor pro práci s veřejností, dětský výtvarný ateliér, web: Jaroslava Michalcová

Odborné oddělení

Zástupce ředitelky, vedoucí odborného oddělení, kurátor sbírky a výstav, správce registru sbírek:

Mgr. Magdalena Deverová

Kurátor sbírky a výstav : Mgr. Miroslav Divina

Správce depozitáře, výstavář, řidič, správce budovy: Václav Kvis

Grafik, dokumentarista: Markéta Pavlíčková - Kadlecová

Ekonomické a personální oddělení

Zástupce ředitelky, ekonomka, personalistka, vedoucí knihovny: Ing. Marie Lutková

Výstavář, pokladní: Jana Tichá

Dozor: Miroslav Krob, Vladislav Platil

2. SBÍRKY

2.1 CHARAKTERISTIKA SBÍREK

Jádro sbírky roudnické Galerie moderního umění spočívá v zakladatelském daru sběratele a mecenáše Augusta Švagrovského z roku 1910, čítajícím přes 200 děl. Jde mimo jiné o vynikající kolekci obrazů z proudu nové krajinomalby, ve svrchované kvalitě reprezentované progresivními olejomalbami malých formátů od Antonína Slavíčka, vznikajícími zhruba mezi lety 1902 a 1908. Díky velkorysému činu Augusta Švagrovského vznikla třetí nejstarší veřejná sbírka na našem území. Ta vytvořila základ dnešního souboru, který obsahuje více než 3.000 uměleckých děl z období od 17. století do současnosti. Také další výrazné kolekce jsou spjaté s dlouhou řadou donátorů roudnické galerie. Patří

František Tichý *Hadí muž kolem* 1940

Jiří John Rosa 1965

mezi ně velkorysý dar paní Anny Hůlové z roku 1988, v němž vynikají hlavně obrazy z přelomu století, doplňující Švagrovského odkaz o díla několika Mařákových žáků. Obě kolekce tak dovolují vytvořit reprezentativní soubor krajinomalby z doby jejího mimořádného rozmachu a společenského ohlasu.

Zásadní obohacení sbírek, shodou okolností z téhož roku, znamenal dar paní Boženy Sudkové – část pozůstalosti fotografa Josefa Sudka. Sudkova sbírka sestává mimo jiné z více než pěti set obrazů, kreseb, grafických listů a také několika sochařských děl v čele s výjimečným opukovým torzem od Josefa Wagnera. Ozdobou je konvolut kreseb a grafických listů Sudkova přítele Františka Tichého. I s ostatními autory,

jako byli například Andrej Bělocvětov, Jan Benda, Vilém Plocek, Emanuel Frinta, Vladimír Fuka, Václav Sivko či Vlastimil Rada, pojil Sudka-sběratele osobní vztah. Ve sbírce grafiky se nacházejí konvoluty z počátku 20. století od Františka Koblihy, Josefa Váchala nebo třeba Rudolfa Adámka. Nepominutelné jsou rovněž grafické listy petrkovského grafika a básníka Bohuslava Reynka, zahrnující díla od třicátých do šedesátých let. Neméně zajímavá jsou díla donedávna neprávem opomíjených autorů. Galerie vlastní kresby a dvě drobné plastiky od Jana Křížka, k jehož znovuoživení ostatně sama výrazně přispěla výstavou uspořádanou na konci devadesátých let. Kolekci umělce, který v roce 1947 odešel do Paříže, kde se jeho intimní umělecký projev inspirovaný primitivismem a prehistorickými kulturami vřadil do poválečného proudu art brut, věnovala galerii v roce 2000 umělcova žena paní Jiřina Křížková. V roce 2011 získala galerie díky velkorysému daru Jitky Válové početnou kolekci litých kreseb na hudební motivy a pastelových a uhlových studií lilí a starých stromů, jimiž se autorka na sklonku života soustředěně zabývala.

Galerie se systematicky zajímá rovněž o díla místních tvůrců. Mezi nimi v první řadě o slavného roudnického rodáka Otakara Nejedlého, jenž dokázal maximálně zúročit svou dobrodružnou cestu po exotické krajině Cejlonu a Indie, kterou absolvoval v letech 1909 až 1911. Vedle špičkového obrazu Ceylon jsou to mimo jiné pozoruhodné kubistické kresby, akvarely a kvaše. V tomto roce, kdy uběhne 130 let od autorova narození, uspořádá galerie výstavu jeho díla. Svě místo zaujímají ve sbírce také například drobné studie krajiny a pragensie podřípské rodačky Zdenky Kalašové, sestry slavné operní pěvkyně Klementiny Kalašové. Kolekci odvíjející se od místních vazeb, která ale svým významem hranice regionu dalece přesahuje, posilují tapiserie současné roudnické umělkyně Evy Brodské, jejíž tvorba, inspirovaná přírodními a duchovními procesy, pozoruhodným způsobem rozvíjí odkaz jejího učitele Antonína Kybala. Nejvyšší díla sbírky, soustředěná alespoň zčásti ve stálé expozici, reprezentují výtvarné směry a tendence první poloviny 20. století od nových impulsů v krajinomalbě na jeho počátku přes expresi a kubismus až k surrealismu. Ke špičkovým patří kubistická zátiší Emila Filly či portrét Antonína Procházky, stejně jako neoklasicistní obrazy Jana Zrzavého a Otakara Kubína nebo surrealistická díla Františka Janouška, Václava Tikala a Josefa Istlera. Avantgardní linii doplňuje zajímavá kolekce sociálního umění a české varianty nové věčnosti s obrazy Karla Holana, Pravoslava Kotíka, Miloslava Holého či Františka Viktora Mokrého. Velmi kvalitně je zastoupeno malířství i sochařství čtyřicátých let, naznačující panorama válečné a poválečné tvorby v čele se členy Skupiny 42, Sedm v říjnu a Ra i s jejich soliterními souputníky Zdeňkem Sklenářem, Františkem Tichým a Františkem Muzikou.

Silnou pozici ve sbírkách galerie zaujímá výtvarné umění šedesátých let 20. století, a to hlavně díky dílům jeho předních osobností Václava Boštíka, Jiřího Johna či Mikuláše Medka. Spektrum rozšiřuje kolekce informelu, lettrismu a gestické abstrakce od Jana Koblasy, Zbyška Siona, Aleše Veselého, Roberta Piesena, Jiřího Balcara a Jana Kotíka, stejně jako práce novofigurálních Františka Ronovského, Jiřího Načeradského, Rudolfa Němce či Jaroslava Vožniaka. Reprezentativní díly je zastoupena i tvorba období normalizace, stejně jako umění recentní a současné. Galerie se při nedostatku finančních prostředků snaží řešit situaci prostřednictvím dlouhodobých zápůjček děl, která si zapůjčuje od vybraných autorů. Tato díla začleňuje dočasné do stálé expozice a ověřuje si tak jejich „kompatibilitu“ s prostředím a ostatními díly. Po úspěšném testování se bude snažit díla postupně do sbírky získávat.

2.1.2 Stav sbírkového fondu k 31. 12. 2012

Podle oborů:

Obrazy:	1187
Kresby:	1316
Grafika:	750
Sochy:	165
Užitě umění:	32

celkem 3.450 sbírkových předmětů

2.2 PREZENTACE SBÍREK

Galerie nabízí svým návštěvníkům jedinečnou možnost přímé konfrontace s uměleckými díly vystavenými ve stálé expozici. Její základní koncepci předurčil velkorysý čin Miloše Saxla, prvního ředitele galerie, a architekta Pavla Mošťáka, který rozčlenil zaklenutou prostorou panely s originální modernistickou konstrukcí, umožňující zajímavé průhledy na další vystavená díla a výstavním sálem. Samotnou rekonstrukci a expoziční členění z poloviny šedesátých let lze již dnes považovat za památkovou hodnotu. V úvodní části jsou exponována díla ze sbírky Augusta Švagrovského s akcentem na výjimečný soubor drobných olejomalb Antonína Slavíčka, představující návštěvnícky magnet galerie. Ve střední části se pak prezentují díla klasické moderny od kubismu až po šedesátá léta s přesahy do současnosti. Tento systém je vzhledem k tradici galerie i jejím prostorovým možnostem zachovávan s tím, že jej ozvláštňují díly obměny, jejichž pomocí se postupně zveřejňují i další kvalitní díla skrytá v depozitářích.

Stálá expozice představuje živý organismus, který reaguje na proměny akviziční práce galerie. Koncepce kombinuje principy stálosti a inovace, jež vycházejí vstříc potřebě návštěvnícké obce, která se ráda vrací za „svými“ kolekcemi i jednotlivými díly, stejně jako se nechá překvapovat novinkami. Cenné jádro sbírky, které se postupně formovalo ve dvou etapách historie, na počátku 20. století a poté již kontinuálně od šedesátých let, se v expozici zrcadlí ve vytříbených souvislostech zdůrazňujících úlohu silných uměleckých osobností i pluralitu názorů a tendencí. Instalace prochází občasnými radikálnějšími či jemnějšími obměnami tak, aby mohl návštěvník shlédnout další špičková díla v jiných zajímavých kontextech. K takovým inovacím patřilo například zařazení busty *Dona Quijota* od Otto Gutfreunda ze sbírky ostravské galerie nebo tří vynikajících obrazů Josefa Čapka,

kteří galerii laskavě zapůjčila umělcova rodina. Díky nim se výrazně obohatila vybraná kolekce kubistických děl. K nejradikálnějším zásahům dochází v části expozice zasvěcené umění od druhé poloviny 20. století do současnosti. Tam se také obvykle alespoň na čas integrují díla, která prošla zkouškou proměnných výstav. A ještě zajímavost na konec: málokterá výstavní síň si může dovolit pracovat i s prostorem nad stálou expozicí. Roudnická galerie nechala „poletovat“ pod klenbou obrazové objekty ve tvaru ptáků, které byly v roce 2011 součástí výstavy Jiřího Kubového *Ve vzduchu*. V této tradici hodlá pokračovat a vyjednávat o zápůjčce „létajících soch“ *Plavkyň* s jejich autorem Kurtem Gebauerem. Vždyť tento atraktivní prvek ozvláštňuje tvář stálé expozice a umocňuje genia loci.

2.2.3 Pohyb uměleckých děl

Zápůjčky jiným institucím

V roce 2012 Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem zapůjčila celkem 204 uměleckých děl jiným galeriím a dalším institucím. Napomohla tak k uskutečnění téměř dvou desítek výstav, konaných v České republice.

Výstavní kalendář – chronologický přehled zápůjček za rok 2012

- 1) Národní galerie v Praze, *Joža Uprka. Evropan Slováckého venkova*, 22. 9. 2011–22. 1. 2012 (1 dílo)
- 2) Galerie hl. m. Prahy, *Bohuslav Reynek*, 22. 11. 2011–29. 1. 2012 (13 děl)
- 3) Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě, *August Švagrovský a jeho sbírka*, 16. 12. 2011–12. 2. 2012 (71 děl)
- 4) Galerie moderního umění v Hradci Králové, *Karel Černý*, 24. 11. 2011–19. 2. 2012 (3 díla)
- 5) Galerie výtvarného umění v Ostravě, *Černá slunce*, 7. 12. 2011–4. 3. 2012 (2 díla)
- 6) AP Galerie v Praze, *Jitka Válová. Pozdější návštěva*, 8. 12. 2011–30. 3. 2012 (5 děl)
- 7) Galerie výtvarného umění v Chebu, *Opus magnum (Václav Boštík)*, 11. 1. 2012–25. 3. 2012 (1 dílo)
- 8) Galerie Klatovy/Klenová, *Malíři prostých motivů*, 28. 1. 2012–8. 4. 2012 (6 děl)
- 9) Muzeum Kroměřížska, *August Švagrovský a jeho sbírka*, 29. 3. 2012–6. 5. 2012 (58 děl)
- 10) Galerie hl. m. Prahy, *Vincenc Vingler*, 3. 4. 2012–4. 11. 2012 (1 dílo)
- 11) Muzeum umění v Olomouci, *František Skála*, 5. 4. 2012–19. 8. 2012 (1 dílo)
- 12) Správa Pražského hradu, *Jan Koblasa*, 13. 4. 2012–8. 7. 2012 (1 dílo)
- 13) Galerie výtvarného umění v Chebu, *Miloš Jiránek (1875–1911)*, 14. 4. 2012–17. 6. 2012 (1 dílo)
- 14) Galerie města Trutnova, *Jitka a Květa Válovy*, 25. 4.–26. 5. 2012 (3 díla)

15) Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou, *František Muzika*, 19. 5. 2012–28. 10. 2012, (14 děl)

16) Galerie moderního umění v Hradci Králové, *Na duši nepokoj. Jiný pohled na české umění z přelomu 19. a 20. století*, 7. 6. 2012–2. 9. 2012 (5 děl)

17) Městské kulturní středisko Holešov, *Josef Lada*, 12. 6.–30.9.2012, (3 díla)

18) Oblastní galerie v Liberci, *Miloš Šejn*, 14. 6. 2012–2. 9. 2012 (4 díla)

19) Východočeská galerie v Pardubicích, *Antonín Chittussi. Region a svět*, 12. 9. 2012–2. 12. 2012 (1 dílo)

20) Galerie moderního umění v Hradci Králové, *Václav Bartovský*, 22. 11. 2012–17. 2. 2013, (4 díla)

21) Galerie výtvarného umění v Ostravě, *Jan Zrzavý*, 12. 12. 2012–10. 3. 2013 (6 děl)

Vedle toho byla v roce 2012 uskutečněna v návaznosti na smlouvu ze dne 16. 11. 2007 dlouhodobá zápůjčka dvou obrazů Ludka Peška firmě ALKOM, a.s. v Praze 8.

Výpůjčky z cizích institucí a sbírek

To, že se výstavní projekty málokdy obejdou bez výpůjček z jiných sbírek, platí i pro roudnickou galerii. Pro řadu výstav, které ve svých prostorách uspořádala, si Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem během roku 2012 vypůjčila celkem 258 uměleckých děl a sbírkových předmětů, a to ze sbírek veřejných i soukromých.

2.2.4 Registr sbírek Rady galerií ČR

V roce 2012 Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem pokračovala v digitalizaci a příspěvcích obrazových dat do Registru sbírek – elektronického katalogu sbírkových fondů regionálních galerií sdružených v Radě galerií ČR. Ke dni 31. 12. 2012 bylo do Registru za Galerii moderního umění v Roudnici nad Labem přidruženo 3.474 záznamů. Většina z prezentovaných sbírkových předmětů je v databázi doprovázena digitální reprodukcí. Touto činností i zpracováním nových přírůstků přispěla Galerie moderního umění ke kompletaci a rozšíření informací zpřístupněných v databázi sbírek regionálních galerií sdružených v Radě galerií ČR.

Galerii se dále v roce 2012 podařilo zveřejnit na nových internetových stránkách www.galerieroudnice.cz celý soubor digitalizovaného fondu sbírek. V souladu se zákonem č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů GMU umožňuje laické i odborné veřejnosti jednodušší přístup k informacím o dílech ve svých sbírkách.

2.2.5 Badatelské návštěvy

V roce 2012 se uskutečnilo v Galerii moderního umění v Roudnici nad Labem celkem šest badatelských návštěv. Badatelé zde studovali sbírkové předměty za účelem vytvoření soupisu děl autorů, příprav výstav i diplomových prací.

2.3 AKVIZICE

2.3.1 Akviziční činnost

Galerie moderního umění dle finančních možností postupně realizuje dlouhodobý akviziční program, který vychází z tradice galerie zaměřené na umění přelomu 19. a 20. století, kdy vznikl základ galerijní sbírky díky daru mecenáše Augusta Švagrovského, dále pak na umění klasické moderny (od kubismu po imaginativní umění) první poloviny 20. století a na umění od šedesátých let, kdy byla galerie ustanovena coby okresní a později oblastní instituce a kdy vznikl její základní fond, až do současnosti. Akviziční program usiluje o posílení specifického charakteru roudnické sbírky v intencích její dlouhodobé tradice od Augusta Švagrovského po Miloše Saxla a jeho pokračovatele. Při svých akvizicích vycházejí galerijní pracovníci z průzkumu výtvarné scény, kterou mapují prostřednictvím výstav a katalogů. Nezanedbatelné místo na této scéně zaujímá pozoruhodná regionální tvorba. Díla prověřená konfrontací výstav tvoří okruh, z něž se posléze rekrutují přírůstky do sbírek. Opačný, stejně plodný postup pak rovněž představuje sběr uměleckých děl k připravovaným koncepčním výstavním projektům. Cílem akvizičního programu je vytvořit v návaznosti na tradici instituce specifickou sbírku, která zajímavým a originálním způsobem reflektuje dějiny výtvarného umění zejména od počátku dvacátého století do současnosti s důrazem na vytváření menších kolekcí vynikajících osobností, na jejichž díle lze účinně demonstrovat dobové sváry různorodých výtvarných tendencí i osobních přínosů.

2.3.2 Akvizice / nákupy

V roce 2012 galerie nemohla vzhledem k omezeným prostředkům realizovat zamýšlené nákupy děl. Přesto se jí podařilo prostřednictvím dvou darů a jednoho inventurního nálezu získat tři nová díla do svých sbírek. Pořízení zbývajících děl, schválených nákupní komisí již v roce 2008, přešlo jako závazek do dalších let.

2.3.3 Akvizice / dary

V roce 2012 Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem získala darem celkem 2 díla:

1. Milada Poliánová
Vteřina ticha, 1985
olej, sololit, 152 x 122,5 cm
přír. č.: 2/2012
i. č.: O 1187

Milada Poliánová (*1954) je členkou hukvaldské kolonie umělců, vyznačující se dramatickými formami a intenzivním prožitkem při výtvarném procesu. Spolu se svým životním partnerem Antonínem Kročou a dalšími členy svérázného společenství umělců zde tvoří již od konce sedmdesátých let. Expresivní gestickou malbu velkého formátu (*Vteřina ticha*), kterou galerie od autorky získala začátkem roku, mohla veřejnost spatřit již na výstavě *Milada Poliánová / Malba na divoko*, konané v Galerii moderního umění od 9. února do 4. března 2012.

Milada Poliánová *Vteřina ticha* 1985

Dagmar Šubrtová *Budečská Venuše* (2011)

2. Dagmar Šubrtová
Budečská Venuše (2011)
skulptura, černé uhlí, 30 x 22 cm
přír. č.: 3/2012
i. č.: S 166

Dagmar Šubrtová (*1973) absolvovala Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze u Kurta Gebauera, v jehož ateliéru působí od roku 2004 jako asistentka. Pochází ze severočeského Duchcova, avšak žije a tvoří především na Kladně, kde se mimo jiné podílí na zpřístupnění a popularizaci industriálních památek a kladenských průmyslových oblastí. Toto zaujetí se projevuje i v její tvorbě; na roudnické výstavě *Dagmar Šubrtová / Ve vrstvách* (2. 8. – 16. 9. 2012) bylo možné spatřit její kresebné záznamy uhelné struktury, objekt rozděleného kopce (člověkem obhospodařované krajiny) i plastiky z černého uhlí. Jednou z nich je *Budečská Venuše*, kterou Dagmar Šubrtová po skončení výstavy věnovala do sbírek galerie.

2.3.4 Akvizice / inventurní nálezy

Na přelomu let 2011 a 2012 díky přípravám výstavy *Pocta Miloši Saxlovi* GMU učinila jeden inventurní nález:

1.
Miloš Saxl, Jan Kalous
Architektura 1965
stuccolustro, sololit, 225 x 144 cm
přír. č.: 1/2012
i. č.: O 1186

Miloš Saxl *Architektura* 1965

Abstraktně pojaté panneau, symbolizující disciplínu architektury, vytvořil Miloš Saxl (1921–1992), malíř a bývalý ředitel Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem (1958–1981), ve spolupráci s akademickým malířem Janem Kalousem (1920–1976) jako dekoraci foyer nově otevřené roudnické galerie (1965). Protějškem tomuto nástěnnému panó, provedenému technikou stuccolustro, byla skleněná vitráž představující malířství. Počátkem roku 2012 se GMU rozhodla zaevidovat toto dílo do svých sbírek pod názvem *Architektura*.

2.3.5 Celkový počet získaných sbírkových předmětů a způsob jejich nabytí

Za rok 2012 Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem obohatila své sbírky o 3 nové přírůstky do svých sbírek (2 dary a 1 inventurní nález).

Z toho se jedná o 1 společný obraz Miloše Saxla a Jana Kalouse, 1 obraz Milady Políánové a 1 sochu Dagmar Šubrtové.

2.3.6 Úbytky ze sbírek

V roce 2012 nenastal důvod k vyřazení jakéhokoli díla ze sbírek GMU.

2.3.7 Celková částka vydaná na akviziční činnost za rok 2012

Celková částka vydaná na akviziční činnost za rok 2012: 0,- Kč

2.4 PÉČE O SBÍRKY, RESTAUROVÁNÍ A ULOŽENÍ SBÍREK

V roce 2012 bylo dokončena revize sbírky grafiky a užitého umění, čímž se galerii podařilo dovést inventarizaci povinného desetiletého cyklu podle zákona 122/2000 Sb. a prováděcí vyhlášky MK ČR. Neoddělitelnou součástí revize bylo sledování stavu děl, zaznamenávaného do evidenčního systému Demus01. Revize se odrazila i na okamžitém zkvalitnění uložení sbírky (prokládání grafik a publikací nekyselým papírem). Odhalila závažný stav u několika grafik, jež byly posléze konzervátorsky zajištěny.

V roce 2012 rovněž pokračovala dlouhodobá spolupráce galerie s ak. mal. Jiřím Brodským, externím restaurátorem galerie, který prováděl ošetření děl před jejich vystavením. Kromě drobných konzervátorských zásahů GMU nechala v tomto roce výrazněji zrestaurovat 8 děl (součástí každého restaurátorského zásahu je vypracování zprávy s fotodokumentací, které se následně evidují a archivují):

1.
Vincenc Vingler
Pták (S 79)
cín, v. 200 cm
restauroval Ivan Houska
2.
Jitka Válová
5 litých kreseb (K 1222, K 1293, K 1294, K 1296, K 1309)
1 kresba pastelem (K 1211)
restauroval RNDr. Miroslav Široký, CSc.
3.
Václav Bartovský
Portrét Adrieny Šimotové (O 540)
olej na plátně, 50,5 x 54 cm
restauroval ak. mal. Jiří Brodský

V období od srpna do září 2012 galerie v depozitáři provedla instalaci nového otopného systému, který umožňuje optimální regulaci klimatických podmínek nezbytných pro uložení a preventivní konzervaci sbírkových předmětů. Pro depozitář, stejně jako výstavní prostor galerie, jsou k dispozici klimatizační jednotky – odvlhčovací a zvlhčovací přístroje. Teplota a vlhkost jsou pravidelně kontrolovány.

2.5 Evidence a dokumentace

2.5.1 Evidence

Sbírky Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, příspěvkové organizace, jsou vedené v Centrální evidenci sbírek Ministerstva kultury České republiky. Jejich evidence se provádí podle zákona 122/2000 Sb.

Evidence sbírkových předmětů je vedena odbornými pracovníky Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, jejímž zřizovatelem je Ústecký kraj, Velká Hradební 3118 / 48, Ústí nad Labem.

Odborná správa sbírek spočívá v tom, že sbírky jsou podle zákona:

- a) vedeny ve sbírkové evidenci
- b) uchovávány ve své celistvosti

Evidenci podléhají všechny sbírky, které jsou ve správě organizace. Cílem evidence je identifikace jednotlivých sbírkových předmětů z hlediska správy národního majetku a z hlediska odborného. Sbírkové se evidují podle počtu sbírkových položek – přírůstkových nebo inventárních čísel.

Podle současné legislativy se rozlišují dvě formy evidence:

a)
I. stupeň – chronologická evidence
Chronologická evidence sbírek nabytých organizací se vede v knize přírůstků. Položky v knize přírůstků tvoří řady přírůstkových čísel, počínajících každoročně od jedničky. Koncem roku se záznamy uzavírají.

II. stupeň – systematická evidence
Systematická evidence se zapisuje do inventárních knih, rozlišených oborově na inventární knihy obrazů, kreseb, grafik, soch a užitého umění. Zapisuje se předepsaným způsobem podle inventárních čísel.

Po provedení evidence II. stupně se sbírky vhodnou formou trvale označí příslušným inventárním číslem. Inventární číslo trvale identifikuje sbírkový předmět a připojuje se ke sbírkovému předmětu takovým způsobem, který sbírkový předmět neznehodnocuje, ale nelze jej při běžném zacházení snadno oddělit nebo odstranit. Inventární číslo se zaznamená i k příslušné položce v knize přírůstků.

Evidenční záznamy v knize přírůstků a v inventárních knihách se vedou ve vzájemné návaznosti, aby poskytovaly jasný obraz o sbírkovém fondu organizace a řádný podklad pro inventarizaci sbírek. Nedílnou součástí záznamu je odkaz na příslušné účetní doklady a listiny vážící se k získání sbírkových předmětů.

Nově nabytý sbírkový předmět je zaznamenán na lokační karty dle uložení v depozitáři a dále je odborně zpracováván kurátorem sbírky ve vědeckých kartách. Vědecké karty jsou opatřeny fotodokumentací. Fotodokumentace sbírek (náhledová) se jako nedílná součást systematické evidence vyžaduje u všech sbírkových předmětů.

b)
Evidence sbírkových předmětů vedena Ministerstvem kultury České republiky jako Centrální evidence sbírek CES. Ke dni 31. 12. 2012 je v CES zapsáno celkem 3.450 sbírkových předmětů. Celá sbírka Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem je od roku 2001 zpracována digitálně v programu Demus01, kam je také každý nově nabytý sbírkový předmět zapsán a doložen digitální fotodokumentací. Nové přírůstky jsou na základě žádosti podané Ministerstvu kultury České republiky v pravidelných intervalech zapisovány na předepsaném formuláři do Centrální evidence sbírek MK ČR.

Počet zapsaných přírůstkových čísel do přírůstkové knihy v roce 2012	3
Počet zapsaných inventárních čísel do inventární knihy v roce 2012	3
Počet nových zápisů v digitální evidenci systému Demus01 v roce 2012	3
Počet zpracovaných vědeckých karet v roce 2012	3
Počet záznamů provedených do digitálních systémů Demus01 a CES (bez ohledu na stupeň zpracování a kvalitu záznamu) celkem	3450

2.5.2 Revize sbírek

V roce 2012 GMU provedla inventarizaci dvou podsbírek – podsbírkou grafiky a podsbírkou užitého umění:

a)
INVENTARIZACE PODSBÍRKY GRAFIKY

Na základě příkazu ředitelky ze dne 2. 5. 2008 o řádné inventarizaci sbírek byla ve dnech 29. 6. 2012 až 16. 8. 2012 v depozitáři GMU v Roudnici n. L. v Očkově ulici 5, provedena inventura grafické sbírky podle směrnice MK ČR č. 122/2000 Sb. § 12 o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů.

Účelem této inventarizace byla především kontrola stavu a lokace grafik. V průběhu inventury byly některé grafické listy pečlivěji proloženy nekyselým papírem a většina z nich byla vložena do pevnějších kartónových složek s alkalickou rezervou namísto starých složek z hrubého balicího papíru, který prokazoval známky degradace.

U některých grafických listů byly doplněny rozměry a opravena, nebo nově zaznamenána data. Nereprodukované tisky byly vyfoceny a převedeny do digitální fotografické dokumentace. V brzké době se plánuje doplnit obrazovou přílohu také na internetové stránky galerie do registru Rady galerií.

BĚHEM INVENTURY BYLA PROVEDENA TATO OPATŘENÍ:

Ohrožené grafické listy byly vyjmuty z nevhodné adjustace, očištěny, proloženy nekyselým papírem a uloženy do tmy a sucha (zásuvek archivu).

Pod ohroženými publikacemi umístěnými v kovových zásuvkách byla vytvořena izolační vrstva a podložka z nekyselého papíru z důvodu zabránění kondenzaci vlhkého vzduchu a degradaci obálek. Některé ze stránek knih byly proloženy kartonem s alkalickou rezervou, který by měl zabránit degradaci papíru a umožnit větší cirkulaci vzduchu.

b)
INVENTARIZACE PODSBÍRKY UŽITÉHO UMĚNÍ

Na základě příkazu ředitelky ze dne 2. 5. 2008 (č. 221/2008) o řádné inventarizaci byla v době od 15. 11. 2012 do 21. 12. 2012 v depozitáři GMU v Roudnici n.L. v Očkově ulici 5, provedena inventura sbírky užitého umění podle

směrnice MK ČR č. 122/2000 Sb. § 12 o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. V jejím průběhu byly všechny skutečnosti zaznamenány do počítačového systému evidence Demus01.

Tato revize si kladla za cíl:

- zjistit přítomnost děl v depozitáři a uvést do pořádku jejich lokaci
- zjistit stav uměleckých děl, případně jeho změny proti předcházející inventuře
- zjistit způsob uložení děl
- zjistit stav evidenčních štítků
- navrhnout opatření týkající se zlepšení zjištěného stavu uměleckých děl

Při inventuře podsbírky užitého umění byl porovnán inventarizovaný sbírkový předmět s příslušným záznamem ve sbírkové evidenci, byla zjištěna identifikace sbírkového předmětu podle evidenčního záznamu, jeho stav, potřeba preparace, konzervace nebo restaurování, způsob jeho uložení a zkontrolováno prostředí, v němž je sbírkový předmět uložen. Celkem bylo zrevidováno 32 děl, což odpovídá počtu děl zapsaných v obou stupních evidence GMU srovnáním přírůstkové a inventární knihy. Žádné z děl neschází.

Všechna díla byla shledána v pořádku. V případě gobelínů však doporučujeme lepší řešení jejich uložení. Navrhujeme je navinout na kartónové trubice a opatřit ochranou textilíí proti prachovému depozitu.

2.5.3 Dokumentace

Fotodokumentace sbírek v náhledové kvalitě je nedílnou součástí systematické evidence všech sbírkových předmětů. Proto je také průběžně doplňována. V roce 2012 se galerii podařilo doplnit veškerou evidenční fotodokumentaci podsbírky grafiky.

Během roku 2012 Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem systematicky doplňovala snímky sbírkových předmětů v tiskové kvalitě. Z těchto podkladů byly zároveň získány menší kopie a dosud scházející náhledové obrázky v evidenčním systému Demus01 a pro webovou prezentaci. Fotografické reprodukce vysoké kvality rozlišení poskytuje GMU podle vlastního uvážení pro odborné účely a k publikační činnosti jiných institucí, vědeckých pracovníků, firem apod. Digitálně zpracované reprodukce slouží mimo jiné k doplňování databáze Registru sbírek – elektronického online katalogu sbírek regionálních galerií sdružených v Radě galerií ČR. Zpracováním obrazových dat se zabývá správce registru sbírek, případně též galerijní grafik.

2.6 ODBORNÁ ČINNOST ZAMĚSTNANCŮ GALERIE

PhDr. Alena Potůčková

Výstavní činnost: *Ostrava! Ostrava!; Milada Políánová / Malba na divoko; Jitka Válová / Lilie; Stanislav Malý / Ukryto před světem; Dagmar Šubrtová / Ve vrstvách; Osobní krajina*

Publikační činnost: katalog k výstavě *Milada Políánová / Malba na divoko*; katalogový list k výstavě *Jitka Válová / Lilie*; katalog k výstavě *Stanislav Malý / Ukryto před světem*; texty o poslání, historii, stálé expozici a sbírce galerie pro webové stránky; tiskové zprávy a informační panely k výstavám; příspěvky do Roudnických novin a do blogu galerie.

Mgr. Magdalena Deverová

Výstavní činnost: *Jan Křížek / Síla znaku; Miloš Jiránek (1875–1911) / Zápas o moderní malbu; Ivan Kafka / Míra snesitelnosti; Tři z Trafačky (Michal Cimála, Jan Kaláb, Jakub Nepraš); Jan Padyšák / Šum*

Publikační činnost: katalog k výstavě *Jan Křížek / Síla znaku*; katalog k výstavě *Ivan Kafka / Míra snesitelnosti*; katalog k výstavě *Tři z Trafačky (Michal Cimála, Jan Kaláb, Jakub Nepraš)*; katalog k výstavě *Jan Padyšák / Šum*; tiskové zprávy a informační panely k výstavám, příspěvky do Roudnických novin a na webové stránky GMU.

Mgr. Miroslav Divina

Výstavní činnost: *Charles Sawyer / Tenkrát na Východě, tenkrát v Roudnici; Otazníky kolem mariánského obrazu z kostela Narození Panny Marie v Roudnici nad Labem*

Publikační činnost: katalog k výstavě *Charles Sawyer / Tenkrát na Východě, tenkrát v Roudnici*; katalog k výstavě *Otazníky kolem mariánského obrazu z kostela Narození Panny Marie v Roudnici nad Labem*; tiskové zprávy a informační panely k výstavám; příspěvky do Roudnických novin, deníku Litoměřicko a na webové stránky GMU.

Jaroslava Michalcová

Výstavní činnost: *Abrakadabra (výstava prací žáků roudnické ZUŠ ve spolupráci s pedagogy ZUŠ), Integra Jam (jednodenní projekt ve spolupráci s pedagogy Pedagogické fakulty UJEP v Ústí nad Labem)*

Publikační činnost: pravidelné příspěvky do Roudnických novin a na webové stránky GMU.

3. VÝSTAVY

3.1 ÚVOD

Již v roce 2009 započala Galerie moderního umění s realizací svého výstavního programu v nové koncepci, která je založena na kombinování různých výstavních projektů v rámci dlouhodobých dramaturgických řad. V roce 2012 představila v cyklu *Regionální galerie* vynikající sbírku umění šedesátých let z Galerie výtvarného umění v Ostravě. Do roudnického povědomí uvedla dvě *Nová jména* zajímavých umělců, kterým se přes kvality jejich práce dosud nedostalo patřičného ocenění. Galerie přispěla k „odtajnění“ díla expresivní malířky Milady Políánové z hukvaldské umělecké kolonie a solitérní osobnosti sochaře a básníka Stanislava Malého, který tvoří v ústraní vsi Vysoká nedaleko Litomyšle. Ve volném cyklu *Severní okruh* se představila rodačka z Duchcova, sochařka a multimedialní umělkyně Dagmar Šubrtová. V rámci téhož cyklu jsme spolupracovali s ústeckou Fakultou umění a designu, která pod patronací galerie realizovala studentský plenér ateliéru interaktivních médií na vodním hradě v Budyni nad Ohří. Podobně byla koncipována výstava studentské *Move gallery* v „putujícím kontejneru“, který hostoval od října do listopadu před barokní budovou zámecké jízdárny. Nezapomněli jsme ani na tradici instituce a města Roudnice nad Labem, jimž se věnovala výstava fotografií Charlese Sawyera, amerického fotografa, novináře a bluesmana, jenž v roce 1976 navštívil roudnickou galerii a zaznamenal na svých záběrech mistra Sudka v průběhu zahájení jeho legendární výstavy. Věnovali jsme se významné a také trochu záhadné roudnické památce z kostela Narození Panny Marie, již se zabýval v průběhu restaurování stálý spolupracovník galerie Jiří Brodský. Výstava se vedle odborného problému provenience díla soustředila rovněž na téma péče o památky a jejich obnovu. S geniem loci souvisela i výstava jednoho ze zakladatelů českého moderního umění malíře a teoretika Miloše Jiráňka, kterou naše instituce připravila ve spolupráci s Galerii výtvarného umění v Chebu. Vedle této výstavy, díky níž mohli návštěvníci konfrontovat výtvarné postupy

Miloše Jiráňka a Antonína Slavíčka, hojně zastoupeného v úvodu stálé expozice, patřil k hlavním titulům projekt koncipovaný přímo pro prostor barokní jízdárny. Architektury i jejího uměleckého obsahu se originálně zmocnil Ivan Kafka, průkopník českého land artu a média instalací. Nonkonformním způsobem intervenovali do galerijního prostoru také tři mladí umělci z experimentálního studia Trafačka v pražských Vysočanech Jan Kaláb, Michal Cimala a Jakub Nepraš, které v předsálí doprovodil jejich vrstevník Jan Padyšák.

3.2 POČET VÝSTAV

V roce 2012 uspořádala GMU celkem 12 kmenových výstav, další 4 výstavy byly uspořádány mimo vlastní výstavní prostor – v Galerii výtvarného umění v Havlíčkově Brodě, v Muzeu Kroměřížska, na vodním hradě v Budyni nad Ohří a ve Východočeské galerii v Pardubicích. Galerie také poskytla prostor pro uspořádání výstavy v rámci projektu *Move Gallery* Fakulty umění a designu UJEP v Ústí nad Labem a dětem byla určena výstava prací žáků výtvarného oboru Základní umělecké školy v Roudnici nad Labem s názvem *Abakadabra*, která se konala v měsíci červnu. Novinkou v r. 2012 bylo uspořádání první virtuální výstavy na webových stránkách galerie.

3.3 VÝZNAMNÉ VÝSTAVNÍ POČINY

Výstavní program loňského roku zaujal veřejnost díky pestré skladbě oslovující rozmanité cílové skupiny. Vycházel z kombinace různorodých projektů spatřujících s různými výtvarnými disciplínami, různými styly a tendencemi a různým obsahovým zaměřením. Jen obtížně lze mezi nimi najít ty nejdůležitější. Máme-li jako kritérium zvolit působení na veřejnost, museli bychom nejspíše zvolit dvě výstavy, které odvážně pracovaly s prostorem galerie. Ivan Kafka ve své instalaci *Míra snesitelnosti* pracoval s červenobílou výstražnou páskou. V zadní části haly vybudoval trojstupňovou konstrukci, z níž vybíhaly pod klenbou paprsky do celého prostoru stálé expozice. Autor tak symbolicky vzdal hold baroknímu architektovi i svým předchůdcům, malířům a sochařům 20. století. Do působivé instalace zároveň zakódoval vážné téma únosnosti společenského tlaku vůči jedinci. Neméně atraktivní byla instalace mladých umělců z nonkonformního uměleckého centra *Trafačka* v pražských Vysočanech. Jan Kaláb prolomil čelní stěnu barokní jízdárny iluzivní malbou s temnými průzory do tajemných virtuálních prostorů. Atmosféru sci-fi umocnily groteskní hudební nástroje Michala Cimaly a světelně kinetický objekt Jakuba Nepraše. Obě výstavy přilákaly odbornou veřejnost a k naší potěše i mladé publikum.

3.4 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA VÝSTAV

Ostrava! Ostrava!

9. 2. – 15. 4. 2012 Z cyklu *Regionální galerie*

Autor: Jiří Jůza, kurátorka: Alena Potůčková

Roudnická galerie si klade za cíl postupně představovat ve svých prostorách kvalitní sbírky sesterských institucí, sdružených v Radě galerií České republiky, a umožnit tak svým návštěvníkům porovnávat kvalitu a zaměření různých sbírkových fondů. Prvním počinem cyklu byla výstava *Sdružení výtvarných umělců moravských* z Galerie výtvarného umění v Hodoníně, která představila umění tohoto významného pozdně obrozeneckého spolku, založeného před sto lety. Vytvořila tak efektní pandán ke sto let staré roudnické kolekci umění z přelomu 19. a 20. století s početným souborem obrazů Antonína Slavíčka, jež tvoří vstupní část stálé expozice galerie. Tentokrát se pozornost zaměřila

na sever Moravy a na srovnání uměleckých kolekcí z druhé poloviny 20. století. Soustředili jsme se na klíčové období šedesátých let, které představovalo jednu z nejvýznamnějších sbíratelských kapitol v historii regionálních galerií. Vedle kvalitní roudnické sbírky se tak zaskvěl výběr toho nejlepšího z bohatých fondů Galerie výtvarného umění v Ostravě. Představila se tu špičková díla klasiků českého moderního umění od informelu přes konstruktivní tendence až k nové figuraci. Stěžejní umělecké tendence své doby zastoupily například obrazy a sochy Mikuláše Medka, Stanislava Kolíbal, Otakara Slavíka či Jiřího Načeradského.

Milada Poliánová / Malba na divoko

9. 2. – 4. 3. 2012 Z cyklu *Nová jména*

Autorka, kurátorka: Alena Potůčková

Výstava představila dosud téměř neznámou samostatnou autorku **Miladu Poliánovou** (*1954), která se začala zabývat malbou již na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let minulého století, kdy ji strhl příklad jejího uměleckého i životního partnera, malíře Antonína Kroči. Spolu s ním přebývá a tvoří ve svérázném umělecké kolonii, k níž se přidružili ještě další členové rodiny a spolupracovníci, v severomoravských Hukvaldech, rodišti vášnivé hudby Leoše Janáčka. Jako by mistrův divoký, nespoutaný temperament předznamenal další umělecké počiny tohoto osobitého regionu, z nějž vzešel Kročův vitalistický koncept podobenství přírody a venkovského života i dynamická malba, která je ozvěnou životního dramatu Milady Poliánové. Její monumentální obrazy z doby kolem poloviny osmdesátých let, jimž vévodí kontrastní černé a žluté či černé a červené, reprezentují autentickou domácí alternativu k německé divoké malbě nové vlny. Drsný, dramatický výraz vyrůstá z pocitů vnitřní úzkosti. Malířka, která začala sporadicky vystavovat až v roce 1989, se poprvé představila na pražské půdě v rámci výstavy *Expres*, která se konala v Českém muzeu výtvarných umění v roce 2005.

Jitka Válová / Lilie

6. 3. – 15. 4. 2012 Z cyklu *Osobnosti*

Autorka, kurátorka: Alena Potůčková

Dílo **Jitky Válové** (1922–2011) se po třech letech vrátilo na půdu roudnické galerie. Tentokrát proto, abychom mohli vzdát hold umělkyni, s níž jsme se k našemu zármutku museli rozloučit na jaře předloňského roku. Galerie moderního umění tím zároveň vyjádřila poděkování za velkorysý dar, jež autorka věnovala do sbírky instituce. Součástí početné kolekce kreseb byl i mimořádný konvolut pastelových kreseb

lilii na barevném kartonu. K motivu lilii se váže příběh. Jitku Válovou obdaroval takovou kyticí při jedné z návštěv na sklonku autorčina života herec David Prachař, syn herce Ilji Prachaře, dlouholetého kamaráda sester Válových. Malířka si motiv čerstvé a postupně uvadající rostliny, jež se jí stala metaforou lidského osudu, zamilovala a začala se jím systematicky zabývat. Zsvěcení přátelé ji od té doby obdarovávali právě liliemi. V období několika měsíců vznikl pozoruhodný soubor kreseb, který se vymyká z dosavadní autorčiny tvorby. Výstava tak představila mimořádnou galerii „portrétů“ těchto královských květin, jejichž tvář Jitka Válová zachytila s neobyčejným citem pro charakter živých tkání i barevnou skladbu.

Stanislav Malý / Ukryto před světem

26. 4. – 17. 6. 2012 Z cyklu *Nová jména*

Autorka, kurátorka: Alena Potůčková

Roudnická galerie má ambici představovat svému publiku tvorbu zajímavých uměleckých osobností, jimž se přes evidentní kvality díla dosud nedostalo zasloužené pozornosti. Případ sochaře a básníka **Stanislava Malého** (*1947) je specifický. Dnešní praxe, spojená s bojem o existenci a často i s honbou za slávou, často umělcům velí prosazovat se v mediálním prostoru. Zveřejnění se důsledně brání jen výjimky. Stanislav Malý k nim patří. Umělec studoval na pražské Akademii u Karla Hladíka a po jeho smrti u Jiřího Bradáčka. Zabývá se restaurováním převážně barokních soch. Svou samostatnou tvorbu skrývá před světem na dvou půdách v usedlostech ve vesnici Vysoká u Litomyšle. Před návštěvníkem, který vstoupí do tohoto uzavřeného prostředí zvenku, se náhle otevře pozoruhodný svět. Jak jej vlastně pojmenovat? Vše srůstá do jednoho celku, skloubeného z opracovaných dřevěných fragmentů, které vytvářejí zvláštní architekturu připomínající živý organismus přírody. Každá výstava může jen zprostředkovaně zrcadlit tento podivuhodný kosmos, protkaný spiritualitou. Obě půdy, respektive jejich obsah, se liší svým tvaroslovím. Pro první, starší, jsou charakteristické oblé tvary a přírodní zbarvení topolového dřeva, pro druhý tvary ostré, geometrizující, v barevném provedení. Část děl byla přenesena do bílého zaklenutého prostoru barokní jízďárny, genia místa zprostředkovala filmová a fotografická projekce. Výstava zároveň otevřela cestu k vřazení tohoto solitérního díla do zajímavých generačních souvislostí. Repríza výstavy se uskutečnila ve Východočeské galerii v Pardubicích (26. 6.–2. 9. 2012).

Jan Křížek / Síla znaku

26. 4. – 10. 6. 2012 Z cyklu *Pohledy do sbírek*

Autorka, kurátorka: Magdalena Deverová

Díky velkorysosti paní Jiřiny Křížkové, jedné z mnoha donátorek a donátorů Galerie moderního umění, se od roku 2000 ve sbírkách galerie nachází konvolut tří desítek kreseb **Jana Křížka**. Jde o středně velké nebo rozměrově velmi malé kresby barevným inkoustem, tuší nebo akvarelovými barvami na papíře, které vznikly nejspíše v období čtyřicátých a padesátých let 20. století. Autor v nich živelně zúročil svou fascinaci archaickým a mimoevropským uměním a uměním přírodních národů. Malíř a sochař Jan Křížek (1919–1985), rodák od Loun, se v roce 1947 usadil ve Francii, odkud se již nikdy nevrátil. V nové vlasti se úspěšně začlenil do poválečného proudu art brut, který souzněl s jeho návraty ke kořenům lidské kultury. Ve Francii měl několik samostatných výstav, byl oceňován svými francouzskými soupeřníky i soudobou kritikou. Počátkem šedesátých let se však rozhodl umělecké tvorby zcela zanechat. Dílo Jana Křížka bylo v Čechách dlouhou dobu téměř neznámé. Teprve v posledních letech, a před začátkem nového milénia se o to zasloužila i Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, se jeho mimořádnému dílu začala věnovat náležitá pozornost.

Plenér 2012

20. 5. – 20. 6. 2012

Vodní hrad v Budyni nad Ohří

Autor: Pavel Kopřiva, Olga Staníková, kurátor: Olga Staníková

Výstava představila výsledky plenéru ateliéru Interaktivní média Fakulty umění a designu UJEP v Ústí nad Labem, který se konal od 14. do 20. května 2012 v rámci dlouhodobé spolupráce Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem a města Budyně nad Ohří. Studenti ateliéru se během pobytu postupně seznámili s prostředím gotického hradu a jeho bezprostředním okolím. Společná výstava reflektovala týdenní tvůrčí setkání a přiblížila prožitky mladých umělců včetně reakcí na konkrétní věci či jevy, které tu na ně silně zapůsobily. Představily se tu autorské projekty i kolektivní práce vyjadřující interakci s atmosférou někdejšího hradního sídla. Vedoucím ateliéru interaktivních médií je Pavel Kopřiva, místo jeho asistenta zastává Jan Prošek. Těžiště tvůrčích snah studentů ateliéru je ukotveno v nových médiích. Jako hlavní vyjadřovací prostředky se tu využívají počítačové technologie, elektronické aplikace nebo internetové struktury. Neopominutelnou roli přitom hraje princip

interakce a interaktivity; důraz je kladen na vzájemnou komunikaci, oboustranné působení, jednání, souhru a střetávání se tváří v tvář s novými možnostmi a formami uměleckého vyjádření. Tvůrčí aktivity reflektují aktuální umělecké tendence i nejnovější poznatky techniky, elektroniky, robotiky, biotechnologií a dalších oborů výrazně formujících současný i budoucí svět. Mohou tak mimo jiné provokovat diváka k přemýšlení o současném světě, o možnostech manipulace pomocí digitálních prostředků, o jejich pozitivním i negativním využití v závislosti na společenském kontextu.

Miloš Jiránek (1875–1911) / Zápás o moderní malbu

28. 6. – 16. 9. 2012 Z cyklu *Počátky moderny*

Autor: Tomáš Winter, kurátorka: Magdalena Deverová

Výstava malíře, literáta, kritika, redaktora a organizátora výtvarného života **Miloše Jiráňka** (1875–1911) vycházela z dlouhodobější badatelské práce, zahrnující studium všech dostupných umělcových děl ve státních a soukromých sbírkách a detailní průzkum velkého množství textových pramenů. Přehlídka se zaměřila především na Jiráňkovo malířské dílo, jehož důležité polohy ukázala. Její titul odrážel nesmírnou vážnost a nasazení, které tvůrce moderní malbě věnoval. Výběr obrazů, kreseb a grafiky obsahoval téměř 60 děl, což je kolem desetiny všech v současnosti dostupných umělcových děl. Prostřednictvím textů a publikací přehlídka poukázala i na Jiráňkovy literární, kritické a redaktorské aktivity, aby umělcova osobnost vystoupila co nejúplněji do popředí a aby bylo patrné, jak důležitou polohu modernismu Jiráňkovo usilování představovalo. Projekt, který v rámci cyklu *Počátky moderny* navázal na velkorysou přehlídku tvorby Antonína Slavíčka a výstavu *František Kaván / hvězda Mařákovy školy* v roudnické galerii, byl realizován ve spolupráci s Galerii výtvarného umění v Chebu. Autorem koncepce byl Tomáš Winter z Ústavu dějin umění AV ČR.

Charles Sawyer / Tenkrát na Východě, tenkrát v Roudnici

28. 6. – 29. 7. 2012 Z cyklu *Fotografie*

Autor, kurátor: Miroslav Divina

5. srpna 1976 zavítali do roudnické galerie vzácní hosté. Otevírala se tu legendární přehlídka fotografií Josefa Sudka. Umělec, jenž se zásadně nezúčastňoval vernisáží svých výstav, učinil výjimku a přijel spolu s Annou Fárovou, která tehdy výstavu zahajovala. Zůstal však inkognito, skryt před zraky publika na balkóně galerie, odkud tiše sledoval vernisážové dění. V mistrově doprovodu dorazil i jiný vzácný

host, americký žurnalista a fotograf **Charles Sawyer**, který zachytil Josefa Sudka na návštěvě v Roudnici a po návratu do Prahy na jedné z posledních fotografických sérií pořízené na sklonku umělcova života. Fotografie poté publikoval ve svém článku o Josefu Sudkovi v britském časopise *Creative Camera* v dubnu 1980. Charles Sawyer se v roce 2011 do Roudnice vrátil a přivezl vzácné dokumenty z roku 1976 s sebou. Mistr Sudek je na nich zachycen ve společnosti Miloše Saxla, tehdejšího ředitele galerie, i ve společnosti obrazů Antonína Slavíčka, které si se zájmem prohlíží. Prostřednictvím fotografií se před námi otevřel i zajímavý životní příběh muže, který přijel do tehdejšího Československa jako novinář za osobnostmi českého disentu, aby pak v zámoří mohl vydat svědectví o situaci v nesvobodné zemi. Podařilo se mu zaznamenat rozhovory s Jiřím Dienstbierem, Ludvíkem Vaculíkem či Pavlem Kohoutem. Při této příležitosti také pořídil řadu portrétů. Charles Sawyer, profesor harvardské univerzity, se proslavil především fotografiemi a publikacemi ze světa blues a jazzu. Mimo jiné napsal biografii amerického kytaristy, skladatele a zpěváka B. B. Kinga. Vedle toho sám mistrovsky ovládá bluesovou harmoniku, což prokázal i na vernisáži výstavy svých fotografií v roudnické galerii.

Dagmar Šubrtová / Ve vrstvách

2. 8. – 16. 9. 2012 Z cyklu *Severní okruh*

Autor: Zbyněk Sedláček, kurátorka: Alena Potůčková

Dagmar Šubrtová (*1973) pochází ze severočeského Duchcova. Od dětství byla konfrontována s prostředím průmyslové krajiny, která ovlivnila její radikální obrazotvornost. Na Střední uměleckoprůmyslové škole v Kamenickém Šenově a později na Výtvarném institutu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem se věnovala oboru skla. Poté absolvovala v sochařském ateliéru Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze u Kurta Gebauera, v jehož ateliéru působí od roku 2004 jako asistentka. Důvěrný vztah k industriálnímu prostředí dostal nový impuls poté, co se v roce 2002 přestěhovala na Kladno, kde působila až do roku 2010 jako kurátorka Hornického skanzenu v bývalém dole Mayrau ve Vinařicích. Vedle umělecké profese se věnuje i tematickým kurátorským projektům, ať již v rámci dlouhodobé dramaturgie výstavní síně Makromolekulárního ústavu AV ČR v Praze či v rámci bienále Industriální stopy. Ve své volné tvorbě se soustavně zabývá prostředím kladenských dolů. Orientuje se na změny reliéfu krajiny v důsledku dobývání černého uhlí. Inspirují ji zemní novotvary, které se stávají útočištěm pro specifickou faunu a floru. Tematické rozpětí její neortodoxní tvorby sahající od tělesnosti člověka přes jeho sociální vazby až po spirituální rozměr přítomný

v přírodě, industriální a postindustriální krajině je naplňováno sochami a objekty, instalacemi, výšivkou nebo fotografickou technikou. Projekt pro foyer roudnické galerie navázal na téma míst zasažených těžbou uhlí na Kladensku. Instalace založená na křehkých kresbách uhlím a archaických symbolech vytvořila svou drsnou poetikou aktuální protějšek k souběžné výstavě Miloše Jiráňka.

Ivan Kafka / Míra snesitelnosti

4. 10. – 18. 11. 2012 Z cyklu *Osobnosti*

Autorka: Magdalena Deverová

Dílo **Ivana Kafky** (*1952) se dnes řadí mezi stěžejní příklady českého výtvarného umění druhé poloviny 20. století. Autor je znám především jako průkopník média site-specific instalace, land artu a konceptuálního umění. Svá díla vytváří vždy s ohledem na dané místo, a proto nepřekvapí, že i pro Galerii moderního umění uskutečnil projekt šitý přímo na míru. V zadní části výstavní haly se odehrálo drama v podobě laviny tří odstupňovaných horizontů sestávajících z červenobílé ohraničující pásy, které jako by nestačila trajektorie vymezeného toku, a proto se rozhodla rozutést do celého objemu klenby. Současně s vřudypřítomnou invazí poletujících červenobílých linií se na konci stálé expozice představily ve fotografiích i starší autorské projekty, založené na obdobném principu multiplikace signalizačních kuželů, větrných rukávů, větrníků či pingpongových míčků. Ve foyer byly naopak k vidění pozoruhodné instalace inspirované děním v přírodě – cyklus *Lesních koberců pro náhodné houbaře* z let 1993–1999. Velkolepý projekt předvedl Ivana Kafka nejen jako významného propagátora nových médií a konceptuálních přístupů, ale také jako umělce – „krotitele“ vymezeného prostoru – i konstruktivního kritika poklesků a masového chování společnosti, který do své tvorby dokáže hravým způsobem zapojit i humor a ironii.

Osobní krajina

3. 10. – 4. 11. 2012 Z cyklu *Severní okruh*

Autoři: Martina Calajová, Michal Kukačka, Dana Zikmundová,
kurátorka: Alena Potůčková

Move Gallery je experimentální výstavní prostor (pohyblivý kontejner) pro prezentaci současného vizuálního umění, založený studenty ateliéru Grafický design I. ústecké Fakulty umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně (FUD UJEP) Martinou Calajovou a Michalem Kukačkou. Moderní průmyslový výrobek symbolizuje současnou

technickou civilizaci s nároky na standardizaci, flexibilitu a efektivitu. Jeho hranatý, technicistní tvar kontrastoval s historickou budovou zámecké jízdárny s barokním portálem. Kontejner ukryl díla „nedělního sochaře“ Ladislava Maška, vytvořená po léta v malém, intimním světě na klíšské zahrádce. Autentické prostředí dokumentovaly záběry mladých fotografů, studentů ateliéru reklamní fotografie, Marka Štima a Adély Walhauserové. Ilustrovaly „osobní krajinu“ osmdesátiletého tvůrce na periferii města a vypovídaly o sociálním kontextu neškolené tvorby vznikající pro soukromou radost a potěšení. Výstava *Osobní krajina* konfrontovala soukromý prostor s veřejným.

Tři z Třafačky (Cimala, Kaláb, Nepraš)

29. 11. 2012 – 27. 1. 2013 Z cyklu *Nová jména*

Autorka: Magdalena Deverová

Na závěr roku se v galerii představili mladí autoři sdružení kolem alternativního kulturního centra současného umění, galerie a velkokapacitního ateliéru Třafačka. Tři kmenoví umělci Třafačky – **Michal Cimala**, **Jan Kaláb** a **Jakub Nepraš** proměnili hlavní výstavní prostor v kompaktní přehlídce aktuálních a přitom rozdílných přístupů k umělecké tvorbě. Všichni tři se účastní významných zahraničních projektů a přehlídek nových tendencí v umění. Společný jmenovatel jejich tvůrčího projevu spočívá v řešení naléhavých kulturně společenských otázek a v neotřelém uchopení řeči soudobé civilizace. Přesto je nemůžeme považovat za umělce jednotného ražení. Michal Cimala (*1975) je především tvůrcem kuriózních hudebních předmětů, sochařem světelných objektů, malířem nálad města, konceptuálním výtvarníkem, hudebníkem a performerem. Jan Kaláb (*1978) naopak představuje dnes již legendu českého pouličního umění, průkopníka trojrozměrného graffiti a tvůrce velkoformátové geometrické malby. Jakub Nepraš (*1981), účastník mnoha mezinárodních výstav, je otcem bizarních futuristických objektů v podobě zvláštních organických struktur civilizace, které ožívají pod dotekem světelné projekce.

Jan Padyšák / Šum

29. 11. – 9. 12. 2012 Z cyklu *Nová jména*

Autorka: Magdalena Deverová

Konfrontační výstavu hlavního prostoru Tři z Třafačky doprovodila v předsálí galerie velkoplošná projekce **Šum Jana Padyšáka** (*1983), mladého umělce, který žije a tvoří na půdě Třafačky. Mladý absolvent pražské AVU tak uzavřel pestrou přehlídku aktuálních uměleckých projevů, jež především spojuje reflexe stavu současné společnosti a civilizace.

Výstava jednoho obrazu / Otazníky kolem mariánského obrazu z kostela Narození Panny Marie v Roudnici nad Labem

13. 12. 2012 – 27. 1. 2013 Z cyklu *Genius loci*

Autor: Miroslav Divina, Jiří Brodský

Galerie moderního umění pamatuje ve výstavním programu také na staré umění, a to hlavně ve vazbě k roudnickému regionu. Obraz Panny Marie se dnes nachází na bočním oltáři v presbytáři roudnického kostela Narození Panny Marie, kde jej objevil v průběhu prací na Pašijovém cyklu Hanse Hesseho roudnický restaurátor, akademický malíř Jiří Brodský. Potemnělý obraz ušlechtilé tváře probudil jeho zvědavost a profesionální zájem. Po průzkumu díla se ukázalo, že se pod nečistotami skrývá kultivovaná malba s vytříbeným koloritem. Zřejmě jde o výřez z většího celku, možná s námětem Zvěstování, Navštívení nebo Narození. Pochází pravděpodobně z poloviny 16. století, kdy mohl vzniknout rukou španělského nebo italského mistra. Pozoruhodný je latinský nápis z roku 1847 na rubu, podle něhož byl obraz do kostela přenesen z kaple hradu v Roudnici. Restaurátor se obrátil s žádostí o interpretaci historických okolností souvisejících s obsahem nápisu na archiváře Mgr. Petra Kopičku. Nedílnou součástí výstavy vytvořil stručný kulturněhistorický exkurz a prezentace restaurátorských prací na díle, které probíhaly v roce 2011.

4. PUBLIKACE

Ostrava! Ostrava!

Autor: Alena Potůčková, Jiří Jůza

Typ: katalog

Popis: k výstavě *Ostrava! Ostrava!* v GMU v Roudnici n. L. od 9. 2. do 15. 4. 2012; nestr., bar. obr., seznam vystavených děl

Grafická úprava: Markéta Pavlíčková

Rok vydání: 2012

ISBN: 978-80-87512-12-8

Vydavatel: Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Milada Poliánová / Malba na divoko

Autor: Alena Potůčková, Milada Poliánová

Typ: katalog

Popis: k výstavě *Milada Poliánová / Malba na divoko* v GMU v Roudnici n. L. od 9. 2. do 4. 3. 2012; nestr., bar. obr., biografie, soupis vystavených děl

Grafická úprava: Markéta Pavlíčková

Rok vydání: 2012

ISBN: 978-80-87512-11-1

Vydavatel: Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Jitka Válová / Lilie

Autor: Alena Potůčková

Typ: katalogový list

Popis: k výstavě *Jitka Válová / Lilie* v GMU v Roudnici n. L. od 6. 3. – 15. 4. 2012

Grafická úprava: Markéta Pavlíčková

Rok vydání: 2012

Vydavatel: Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Stanislav Malý / Ukryto před světem

Autor: Alena Potůčková, Jiří Havlíček, Pavel Panoch, Stanislav Malý, Petr Pavlík, Jiří Beránek

Typ: katalog

Popis: k výstavě *Stanislav Malý / Ukryto před světem* v GMU v Roudnici n. L. od 26. 4. do 17. 6. 2012; bar. obr., biografie, fotografie Jan Potůček, Jiří Havlíček, Václav Kvis, Alena Potůčková, Miroslav Divina

Grafická úprava: Markéta Pavlíčková

Rok vydání: 2012

ISBN: 978-80-87512-13-5

Vydavatel: Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Jan Křížek / Síla znaku

Autor: Magdalena Deverová

Typ: katalog

Popis: k výstavě *Jan Křížek / Síla znaku* v GMU v Roudnici n. L. od 26. 4. do 10. 6. 2012; nestr. bar. obr., soupis děl ve sbírce GMU

Grafická úprava: Markéta Pavlíčková

Rok vydání: 2012

ISBN: 978-80-87512-14-2

Vydavatel: Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Miloš Jiránek (1875 - 1911) / Zápas o moderní malbu

Autor: Tomáš Winter

Typ: skládačka

Popis: k výstavě *Miloš Jiránek (1875 - 1911) / Zápas o moderní malbu* v GMU v Roudnici n. L. od 28. 6. do 16. 9. 2012; nestr., bar. obr., text Tomáš Winter, překlad do angličtiny Daniel Morgan, grafická úprava Helena Šantavá

Grafická úprava: Markéta Pavlíčková

Rok vydání: 2012

Vydavatel: Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Charles Sawyer / Tenkrát na Východě, tenkrát v Roudnici

Autor: Miroslav Divina

Typ: katalog

Popis: k výstavě *Charles Sawyer / Tenkrát na východě, tenkrát v Roudnici* konané v GMU v Roudnici n. L. od 29. 6. do 29. 7. 2012; 28 str., čb. obr., biografie, seznam vyst. prací, fotografie Charles Sawyer, Peggy Rounick, Joseph Agassi

Překlad do angličtiny Ivana Hokešová, Jan Hokeš

Grafická úprava: Markéta Pavlíčková

Rok vydání: 2012

ISBN:978-80-87512-15-9

Vydavatel: Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Dagmar Šubrtová / Ve vrstvách

Autor: Zbyněk Sedláček

Typ: katalog

Popis: k výstavě *Dagmar Šubrtová / Ve vrstvách* konané v GMU v Roudnici n. L. od 2. 8. do 2. 9. 2012; 28 str., čb. a bar. obr., biografie, seznam vystavených děl, foto Dagmar Šubrtová, Franck Alasseur, Václav Cílek

Grafická úprava: Markéta Pavlíčková

Rok vydání: 2012

ISBN: 978-80-87512-16-6

Vydavatel: Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Ivan Kafka / Míra snesitelnosti

Autor: Ivan Kafka, Magdalena Deverová

Typ: katalog

Popis: k výstavě *Ivan Kafka / Míra snesitelnosti* v GMU v Roudnici n. L. od 4. 10. do 18. 11.

2012; 52 s.,čb. a bar. obr., biografie, soupis vystavených prací. Foto: Petr Zhoř, Ivan Kafka, Jakub Jurásek, Tono Stano,

Magdalena Deverová, Kamil Fajt, Jaroslav Richtr

Grafická úprava: Ivan Kafka, Markéta Kadlecová

Rok vydání: 2012

ISBN: 978-80-87512-17-3

Vydavatel: Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Tři z Trafačky - Michal Cimala, Jan Kaláb, Jakub Nepraš

Autor: Magdalena Deverová

Typ: katalog

Popis: k výstavě *Tři z Trafačky - Michal Cimala, Jan Kaláb, Jakub Nepraš* v GMU v Roudnici n. L. od 29. 11 2012 do 27. 1. 2013;

s. 12, bar. obr., biografie, soupis vystavených prací. Foto: M. Deverová, T. Rasl, M. Šeba, J. Kaláb, J. Nepraš

Grafická úprava: Markéta Kadlecová

Rok vydání: 2012

ISBN: 978-80-87512-18-0

Vydavatel: Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Jan Padyšák / Šum

Autor: Magdalena Deverová

Typ: dvojlist

Popis: k výstavě *Jan Padyšák / Šum* v GMU v Roudnici n. L. od 29. 11. do 9. 12. 2012; nestr., bar. obr., biografie, foto a ilustrace Jan Padyšák.

Grafická úprava: Markéta Kadlecová

Rok vydání: 2012

ISBN: 978-80-87512-19-7

Vydavatel: Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Výstava jednoho obrazu / Otazníky kolem mariánského obrazu z kostela Narození Panny Marie v Roudnici nad Labem

Autor: Miroslav Divina, Jiří Brodský

Typ: katalogový dvojlist

Popis: k výstavě *Otazníky kolem mariánského obrazu z kostela Narození Panny Marie v Roudnici nad Labem* v GMU v Roudnici n. L. od 13. 12. 2012 do 27. 1. 2013; nestr., bar. obr.

Grafická úprava: Markéta Kadlecová

Rok vydání: 2012

ISBN: 978-80-87512-20-3

Vydavatel: Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

5. VZDĚLÁVÁNÍ

5.1 ÚVOD

Dětský výtvarný ateliér již od roku 2009 tvoří zázemí pro edukační práci v galerii. Ve dnech školního vyučování je prostor využíván v rámci vzdělávacích programů pro děti a žáky od mateřských až po střední školy. Další využití má ateliér v sobotních výtvarných dílnách pro děti a jejich rodiče a také při objednaných programech pro určité zájmové skupiny (např. skauti, charita). Tak jako v minulosti, byly i v roce 2012 galerií připraveny vzdělávací programy pro děti předškolního věku, žáky základních škol i studenty středních škol. Mimo pravidelné komentované prohlídky výstav a přednášky o historickém a stavebním vývoji města Roudnice jsou školám k dispozici pracovní listy ke stálé expozici – *Mecenáš a sběratel August Švagrovský, August Švagrovský a Antonín Slaviček*. K jednotlivým aktuálním výstavám vytvářeli kurátoři speciální doprovodné programy. Pro děti a mládež se v galerii každoročně konají klavírní koncerty s doprovodným výkladem Zory Kříčkové. 7 koncertů navštívilo 686 dětí ze základních škol a Gymnázia. Za rok 2012 se uskutečnilo celkem 141 edukačních programů pro děti a mládež.

5.2 STATISTICKÉ ZHODNOCENÍ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Edukační programy byly nejvíce navštěvovány žáky základních škol z Roudnice nad Labem a okolí, studenty gymnázia a Střední odborné a Vyšší odborné školy v Roudnici. Opět byla využita dotace z rozpočtu Města Roudnice n. L. na projekt *Esteticko-výtvarné a edukativní práce s dětmi a mládeží*. Tyto finance byly použity na realizaci výtvarných dílen a Galerijní den a noc.

Celkem se uskutečnilo za rok 2012: 88 animací, výkladů ke stálé expozici galerie, programů k aktuálním výstavám a výtvarných dílen, 17 přednášek a besed a 7 výchovných koncertů.

5.3 CÍLOVÉ SKUPINY

Našimi cílovými skupinami jsou děti z mateřských škol, základních škol, gymnázií, středních škol, rodiny s dětmi, dospělí v produktivním věku, senioři, osoby se zdravotním nebo mentálním postižením, návštěvníci města a regionu a odborná veřejnost.

5.4 VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY

V rámci školních vzdělávacích programů se uskutečnily klavírní koncerty pro děti a mládež, přednášky o výtvarném umění a přednášky o historickém a stavebním vývoji města, přednášky z oblasti společenských věd i literárně-hudební programy a divadelní představení. Tyto programy navštívili žáci mateřských a základních škol v Roudnici nad Labem, studenti Střední odborné školy v Roudnici nad Labem, Gymnázia v Roudnici nad Labem a Mělníku.

5.4.1 Vzdělávací programy pro školy

Ke každé aktuální výstavě jsou připravovány edukační programy zvláště pro mladší a starší školní věk. Ty jsou nabízeny školám, které je mohou využít ve svých školních vzdělávacích programech. Zájem o tyto programy projevila také Základní škola praktická z Roudnice nad Labem, která je začala pravidelně se svými žáky navštěvovat. Školy využily lektorské programy i během Galerijní noci, která proběhla ve spolupráci se Základní uměleckou školou v Roudnici n. L. a Katedrou výtvarné kultury Pedagogické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. V této sestavě a spolupráci proběhl také I. podzimní Integra Jam, který měl za úkol pomocí výtvarného umění a tvorby propojit různé skupiny návštěvníků – od dětí z mateřských škol, přes žáky a studenty až po seniory a tělesně i mentálně hendikepované. Děti tak měly možnost setkat se s těmito rozdílnými skupinami a ve vzájemné spolupráci vytvořit objekty 3D grafitti, které byly umístěny v plenéru v blízkosti galerie. Výtvarný obor ZUŠ v Roudnici nad Labem koná pro své žáky několikrát do roka animace k aktuálním výstavám a v červnu je v předsálí galerie otevřena výstava prací žáků, kterou si také děti samy instalují.

5.4.2 Doprovodné programy k výstavám a kulturní pořady

Galerie moderního umění koncipuje své mimovýstavní aktivity jako doprovodné akce k výstavním projektům, jejichž rámec by měly přesáhnout a rozšířit, a také jako zprostředkování cesty k jiným uměleckým disciplínám. Oblíbené jsou nejen koncerty vážné hudby, ale také filmové večery, často spojené s besedou s autory, komentované prohlídky s autory výstav. Svou tradici si tu upevnila i setkání mladých básníků spojená s autorským čtením, která se konala během roku 2012 dokonce dvakrát.

5.4.3 Soupis doprovodných programů

Celkem se za rok 2012 uskutečnilo 65 doprovodných akcí. Výběrem:

Circus ad Absurdum /19. 2./ divadelní představení studia OÁZA z Prahy

Koncert Vlachova kvarteta /6. 3./ slavnostní zahájení výstavy Jitky Válové a koncert Vlachova kvarteta k 30. výročí založení

Šedesátá léta a dnešek. Od jedné iluze k jiné. /28. 3./ přednáška sociologa Prof. PhDr. Milana Petruska, CSc.

Martin Mareček. Pod sluncem tma /12. 4./ filmový večer

Alfred Schnittke: Koncert pro sbor na slova Sv. Řehoře z Nareka. /13. 5./ pražští pěvci s dirigentem Stanislavem Místrem. Koncert v kostele Narození Panny Marie v rámci Roudnického hudebního jara

Galerijní den a noc, aneb Od deseti do deseti /8. 6./ celodenní galerijní svátek pro děti i dospělé

Letní koncert žáků a pedagogů ZUŠ v Roudnici nad Labem /12. 6./

Industriální památky /17. 6./ komentovaná vycházka po roudnických památkách s přednáškou v galerii

Božena Němcová / Babička /11. 9./ literárně-hudební pořad k 150. výročí úmrtí Boženy Němcové

Integra Jam 2012 /13. 9./ umělecko-integrační festival ve spolupráci s KVK PF UJEP v Ústí nad Labem a ZUŠ v Roudnici nad Labem

S Ivanem Kafkou o jeho tvorbě /18. 10./ přednáška Ivana Kafky spojená s retrospektivní prezentací jeho díla

Musica Bohemica /20. 12./ tradiční vánoční koncert v galerii v podání významného hudebního tělesa

5.5 PERIODICITA PROGRAMŮ

Galerie moderního umění již v minulosti zavedla do svých doprovodných programů prvek opakování, který by měl napomoci různým cílovým skupinám v orientaci v nabídce a vyzývat je k pravidelným návštěvám galerie. Návštěvníci se mohou spolehnout, že v rámci každé nově otevřené výstavy se konají komentované prohlídky s autory výstav. Ke každé výstavě se také pravidelně konají animace a výtvarné dílny pro děti i dospělé, na konci výstavy se obvykle jako derniéra konají filmové večery. Každoročně se koná v galerii vánoční koncert. Tradicí se stalo každoroční pořádání Galerijního dne a noci v rámci Festivalu muzejních nocí. Pravidelně se konají koncerty Zory Kříčkové pro žáky základních a středních škol, veřejné koncerty žáků a pedagogů ZUŠ – na konci školního roku a před vánoci Galerie také poskytuje každoročně prostor ve vstupní části k výročním výstavám žáků roudnické ZUŠ.

5.6 SPOLUPRÁCE V RÁMCI VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI GALERIE – PARTNEŘI

Rozvíjíme další spolupráci se Základní uměleckou školou v Roudnici nad Labem, která je pravidelným aktivním návštěvníkem výstav, základními školami ve městě i okolí, gymnáziem a středními školami. Rozšířili jsme spolupráci s Univerzitou J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, vedle Fakulty umění a designu také s Pedagogickou fakultou.

Dalšími našimi partnery jsou Kulturní zařízení města Roudnice nad Labem, Městská knihovna Ervína Špindlera, Dům dětí a mládeže TREND, Vlastivědný spolek Říp, O.S. Perspektiva a Farní charita. Hlavními mediálními partnery galerie jsou Roudnické noviny, roudnická televize a městský rozhlas. Každou výstavu máme možnost propagovat v pořadu *Mozaika* Českého rozhlasu 3 – stanice Vltava. K dalším partnerům patří Deník Litoměřicka, Mladá fronta Dnes, Lidové a Literární noviny, časopis Ateliér.

6. VEŘEJNOST

6.1 NÁVŠTĚVNÍCI

Galerii navštívilo v roce 2012 celkem – 17.350 osob

Z tohoto počtu bylo 7.230 dospělých a 10.120 dětí, mládeže a seniorů

Platících návštěvníků celkem: 2.472

Neplatících návštěvníků celkem: 9.247

Kulturních a doprovodných programů k výstavám se zúčastnilo celkem: 5.631 osob

6.2 SPOLUPRACOVNÍCI

Nejvýznamnější spolupracovníci v roce 2012: Ministerstvo kultury ČR, Ústecký kraj, Rada galerií ČR, Asociace muzeí a galerií ČR, Město Roudnice nad Labem, Základní umělecká škola v Roudnici nad Labem, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, O.S. Perspektiva, Farní charita v Roudnici nad Labem, základní školy, gymnázium, Soukromá podřípská střední odborná škola v Roudnici nad Labem, studio Oáza.

6.3 KOMUNITA

6.3.1 Místní akce k významným dnům nebo výročím

V únoru se ke 100. výročí úmrtí Emila Holuba konala pro školy i veřejnost přednáška významné afrikanistky PhDr. Marie Imbrové, která se v kraji pod Řípem narodila, o Holubově cestě k Viktoriiniým vodopádům. Vítězek z dobrovolného vstupného byl použit pro rozvoj školy v Tengenenge. V rámci oslav Evropského festivalu ptačího zpěvu se v galerii uskutečnila ve spolupráci s Českým svazem ochránců přírody přednáška s promítáním a zvukovým záznamem *Zpěvní ptáci naší vlasti*. Ve spolupráci s Městskou knihovnou Ervína Špindlera se uskutečnilo několik programů – ke 150. výročí úmrtí Boženy Němcové pořad *Babička* a ke 100. výročí úmrtí Jaroslava Vrchlického literárně – hudební večer s názvem *Za trochu lásky...* V září se v prostorách galerie konal rovněž tradiční koncert Fojtova komorního sboru a hostů v rámci festivalu sborového zpěvu *Roudnické konsonance*, zařazený do programu *Roudnického vinobraní*.

6.3.2 Programy ve spolupráci s jinými organizacemi:

I v roce 2012 pokračovala intenzivní spolupráce s Městskou knihovnou Ervína Špindlera v Roudnici n. L. a Základní školou Jungmannova v Roudnici n. L. Společně jsme uspořádali několik literárních a výtvarných akcí, např. slavnostní vyhlášení vítězů recitační, literární a výtvarné soutěže pro děti. Ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií jsme již počtvrté připravili v rámci Festivalu muzejních nocí *Galerijní den a noc*, které se zúčastnilo 500 osob. Záštitu nad touto slavností umění převzala radní pro kulturu Ústeckého kraje. Hlavním spolupracovníkem byla Pedagogická fakulta Katedry výtvarné kultury UJEP v Ústí nad Labem a Základní umělecká škola v Roudnici n. L., dále Farní charita, O. S. Perspektiva v Roudnici n. L. a Vlastivědný spolek Říp. Ten byl také pořadatelem koncertu *Vzpomínka na Klementinu Kalašovou*. Již po druhé se v prosinci konal ve spolupráci s Městem Roudnice n. L., občanským sdružením Hestia z Prahy a Centrem Hláška v prostorách galerie slavnostní večer u příležitosti předávání cen dobrovolníkům z Roudnicka – *Křesadlo 2012*. Společně s roudnickou římskokatolickou farností a organizací Kulturní zařízení města jsme v červnu uspořádali koncert vážné hudby v kostele Narození Panny Marie v Roudnici v rámci Roudnického hudebního jara.

6.3.3 Zapůjčení prostor pro místní slavnostní události

V galerii se v r. 2012 poprvé slavnostně předávala maturitní vysvědčení absolventům Gymnázia v Roudnici nad Labem. Prostory galerie jsou také každoročně využívány v rámci festivalu sborového zpěvu *Roudnické konsonance*, který se konal v rámci *Roudnického vinobraní* již druhým rokem se v galerii předávalo ocenění pro dobrovolníky z Podřípska *Křesadlo*. Prostory jsou také pravidelně propůjčovány ke konání vánočních a závěrečných koncertů roudnické ZUŠ.

6.3.4 Spolupráce se sociálními organizacemi

Pokračujeme ve spolupráci s Farní charitou v Roudnici nad Labem. Setkali jsme se u vedení charity se vstřícností a ochotou prezentovat například Nízkoprahový klub, který charita provozuje. Při tomto klubu vznikl taneční soubor *Bengha čhaja*, který v galerii vystupuje každoročně v rámci Galerijního dne a noci. Navázána byla také užší spolupráce s místním Domovem seniorů, který přivádí své klienty na různé doprovodné akce do galerie. Pro tuto organizaci jsme připravili speciální výtvarné dílny s prvky arteterapie.

6.3.5 Spolupráce s místními občanskými sdruženími

Již v minulosti galerie spolupracovala při pořádání doprovodných kulturních akcí s Občanským humanitárním sdružením Perspektiva Roudnice nad Labem, které sdružuje zdravotně a tělesně handicapované občany z Roudnice a okolí. Také v roce 2012 jsme poskytli tomuto sdružení prostor pro prezentaci a prodej výrobků při akci *Galerijní den a noc*. V rámci této akce se představilo občanské sdružení Trhni se, s projektem *Místo kde žiju*, které připravilo výstavu fotografií známých i neznámých tváří města.

Odborná knihovna vlastní celkem 13.915 publikací, a to z těchto oblastí: výtvarné umění, architektura, umělecké památky, estetika, filosofie, historie, archeologie, fotografie, film, divadlo, etnografie, roudnicensie, pragensie a další. Nárůst 186 knihovnických jednotek tvořil nákup knih a katalogů za 14 tis. Kč a zisk publikací za reprodukční práva a ze vzájemné výměny katalogů mezi galeriemi. Jednotlivým zapůjčitelům uměleckých děl na výstavy, které galerie pořádala, jsme zasílali pozvánky a katalogy. Je veden archiv tiskovin vydávaných galerií, výstřížků a audio-video záznamů z galerijních pořadů. Knihovna galerie poskytuje zájemcům prezenční výpůjční službu a je otevřena pro veřejnost po předchozí dohodě v pracovní dny.

8. WEB

Na začátku roku 2012 jsme dokončili rekonstrukci webových stránek galerie. Navázali jsme na analýzu původního webu i webů ostatních tuzemských a zahraničních muzeí umění a stanovili si cíle pro novou prezentaci. Završili jsme přípravu aktuálního obsahu i nové tváře. Vytvořili jsme funkční model, který komplexně informuje o historii a poslání instituce, o sbírkách, expozici, výstavách, doprovodných programech, službě veřejnosti, kontaktech a zajímavostech v činnosti galerie. Tým pod vedením Vladimíry Mazačové, složený z externích spolupracovníků a zaměstnanců galerie, našel atraktivní výtvarnou podobu s vazbou na genia loci, symbolizovanou siluetou hory Říp a mottem 100 let pod Řípem. Nový web umožňuje kvalitně informovat a zároveň přilákat co nejvíce zájemců o návštěvu galerie. Atraktivní tvář stránkám vtiskla Šárka Vašků, která využila logo galerie, jehož autorkou byla v roce 2008 grafička galerie Tereza Rasochová, pro vytvoření nové hlavičky instituce. Tvůrcem technického řešení byl Michal Ševčík. Galerii moderního umění v koncepčním a realizátorském týmu zastupovala Alena Potůčková, která je rovněž autorkou většiny statických textů, a Jaroslava Michalcová, jež nesla hlavní břímě spojené s naplňováním stránek daty a pravidelnými aktualizacemi a zároveň se ujala role správce. Působivé fotografie galerie s detaily architektury poskytla jejich autorka Magdalena Deverová. Ta také v průběhu roku dokončila inovace v evidenci uměleckých děl a poskytla je hlavnímu partnerovi Rady galerií ČR pro tvorbu Registru sbírek CITEM při Moravském zemském muzeu, který katalog v režimu on line zveřejnil na stránkách galerie i Rady galerií.

9. PROPAGACE

Galerie vydává ke každé připravované výstavě tiskovou zprávu, kterou rozesílá dle svého adresáře tiskovým kancelářím a médiím a zároveň umísťuje na webové stránky. Ke každé výstavě, ale i doprovodné kulturní akci, si galerie sama připravuje pozvánky a plakáty, které jsou rozesílány jak elektronickou poštou, tak i poštou klasickou. Jsou také umísťovány jako upoutávka na webových stránkách. Každou akci Galerie propaguje formou vylepování plakátů ve městě přes výlepovou službu Kulturních zařízení města, akce je medializována v místní kabelové televizi a v hlášení místního rozhlasu. Galerie pravidelně informuje občany města Roudnice nad Labem o své činnosti na stránkách Roudnických novin, kde rovněž s předstihem vydává přehled svých programů. Na celostátní a regionální úrovni jsou na výstavy a kulturní akce upozorňovány redakce televizí a rozhlasu. Dlouhodobá spolupráce se daří s časopisem Ateliér, deníkem Mladá fronta dnes a Litoměřickým deníkem. Galerie poskytuje nebo zajišťuje ke každé výstavě rozhovor na stanici Českého rozhlasu 3 Vltava. Rozhovory s redaktorem Karlem Oujezdským pravidelně vysílá pořad Mozaika.

Systém řízení činnosti a rozvoje galerie je stanoven Organizačním řádem galerie. Pracovní řád upravuje vztah zaměstnance a zaměstnavatele a vymezuje práva a povinnosti zaměstnanců. Jednotlivé pracovní postupy jsou vyhlášeny formou vnitropodnikových směrnic k dané problematice. Aktuální úkoly a koordinace jejich řešení se projednávají na pravidelných poradách.

11. HOSPODAŘENÍ

Hospodaření organizace v roce 2012 bylo po celý rok vyrovnané, tomu odpovídá i kladný hospodářský výsledek ve výši 6 tis. Kč. Galerii se podařilo získat z podaných projektů a grantů 395 tis. Kč, z toho: od Ministerstva kultury ČR 350 tis. Kč, od Města Roudnice nad Labem 45 tis. Kč. Darem jsme získali od firem Technicom, s.r.o. 5 tis. Kč, Meva, a.s. 25 tis. Kč, od Nadačního fondu Kalich 10 tis. Kč a od firmy Mondi Štětí, a.s. 5 kusů použitých a vyřazených počítačů v celkové hodnotě 5 tis. Kč

Výnosy celkem			6.045
z toho	vlastní činnost		171
	ostatní výnosy		486
	příspěvek od zřizovatele		5.388
Náklady celkem			6.039
z toho	spotřebované náklady		840
	služby		990
	z toho	nákup sbírek	60
		úpravy a údržba	187
		nájemné	160
	osobní náklady		3.910
	z toho	mzdové náklady	2.857
		náklady na sociální a zdravotní pojištění a zákonné sociál. náklady	1.053
	ostatní náklady		81
	odpisy		218
Hospodářský výsledek			6

Údaje uvedeny v tis. Kč.

12. KONTROLNÍ ČINNOST

Na základě Směrnice o vnitropodnikových kontrolách v Galerii moderního umění v Roudnici nad Labem byly průběžně prováděny kontroly plnění rozpočtu a dodržování limitů, kontrola peněžních prostředků, cenin a pokladny, kontrola účetních dokladů a bankovních zůstatků, kontrola tvorby a čerpání FKSP, kontrola evidence hmotného a nehmotného majetku svěřeného k hospodaření, kontrola autoprovozu, kontrola pracovních náplní a dodržování pracovní doby, BOZP a kontrola stavu budov. Firmou Technicom, s.r.o. a Alkom Security, a.s. byly provedeny pravidelné kontroly zabezpečení budovy a systému protipožární ochrany. Pracovníky Okresní správy sociálního zabezpečení v Litoměřicích bylo kontrolováno plnění povinností o nemocenském a důchodovém pojištění a při odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Kontrolami nebyly zjištěny žádné závažné nedostatky.

13. PODĚKOVÁNÍ

Galerie děkuje všem svým příznivcům a spolupracovníkům, kteří ji podpořili v roce 2012. Patří mezi ně restaurátor ak. mal. Jiří Brodský, který bez nároku na honorář ošetřil vybraná díla ze sbírek GMU v Roudnici nad Labem. Vážíme si

Výnosy celkem			6.045
z toho	vlastní činnost		171
	ostatní výnosy		486
	příspěvek od zřizovatele		5.388
Náklady celkem			6.039
z toho	spotřebované nákupy		840
	služby		990
	z toho	nákup sbírek	60
		opravy a údržba	187
		nájemné	160
	osobní náklady		3.910
	z toho	mzdové náklady	2.857
		náklady na sociální a zdravotní pojištění a zákonné sociál. náklady	1.053
	ostatní náklady		81
	odpisy		218
Hospodářský výsledek			6

Alena Průdská

porozumění ze strany pronajímatele galerijní budovy, rodiny Lobkowiczů. Zvláštní poděkování patří rodině Dostálových, která zapůjčila do stálé expozice tři vzácné obrazy Josefa Čapka a pomohla tak rozšířit kolekci českého kubismu. Totéž se týká i sesterské výpomoci Galerie výtvarného umění v Ostravě. Poděkování náleží také všem dárcům uměleckých děl, kteří v roce 2012 obohatili roudnickou sbírku o další přírůstky do sbírek.

Galerie děkuje firmám, které podpořily činnost galerie. Jsou to: Technicom, s.r.o., Meva, a.s. a Nadační fond Kalich. Firmě Mondi Štětí, a.s. děkujeme za poskytnutí vyřazených počítačů. Rozsáhlé výstavní aktivity galerie by nebylo možné realizovat bez výrazné grantové podpory Ministerstva kultury ČR a samozřejmě bez dotací zřizovatele galerie, jímž je Ústecký kraj. Město Roudnice nad Labem přispělo svými granty zejména na aktivity zaměřené na práci s dětmi a mládeží. Galerie děkuje všem svým partnerům, s nimiž spolupracuje na realizaci svých projektů: galeriím sdruženým v Radě galerií ČR, Českému rozhlasu 3 Vltava, jmenovitě panu Karlu Ujezdskému za dlouholetou odbornou spolupráci, Městské knihovně Ervína Špindlera, Základní umělecké škole v Roudnici nad Labem, Římskokatolické farnosti v Roudnici nad Labem, Farní charitě Roudnice nad Labem, Vlastivědnému spolku Říp a Kulturním zařízením města Roudnice nad Labem. Poděkování patří všem zaměstnancům galerie, kteří se podíleli na její bohaté činnosti v průběhu celého roku. Galerie rovněž děkuje všem dobrovolným spolupracovníkům, jejichž nezištné pomoci si velice cení.

14. DLOUHODOBÝ VÝHLED

Galerie moderního umění sídlí v budově bývalé zámecké jízdárny, která se díky modernizaci v šedesátých letech minulého století stala jedinečným výstavním prostorem s neopakovatelnou atmosférou. Modernistický duch rekonstrukce souzní s pojetím stálé expozice. Prostředí s působivým bočním osvětlením přitahuje samo o sobě návštěvníckou veřejnost. Je zároveň lákavým a povznášejícím místem pro pořádání celého spektra kulturních aktivit z různých uměleckých oborů. Objekt galerie přes všechny své kvality vyžaduje postupné inovace. Víze radikálnějších proměn naráží na limity dané skutečností, že GMU je v budově na základě nájemní smlouvy. Tento stav je možno změnit jenom za předpokladu úspěšného jednání zřizovatele galerie s majitelem objektu. Změní-li se v budoucnu majetkoprávní vztahy a bude-li aktivita galerie podpořena mimořádnými finančními prostředky, je galerie připravena postupně realizovat potřebné změny. Nejnaléhavější vzhledem k nárůstu sbírkových předmětů je potřeba rozšíření a modernizace vybavení depozitáře galerie. Pro další rozvoj objektu je dále možno v budoucnosti počítat s adaptací půdních prostor. Provoz galerie by po všech stránkách obohatilo přičlenění zadního křídla. Polootevřený dvůr skýtá možnost parkové úpravy. Takové řešení by umožnilo výrazně rozšířit prostory pro stálou expozici, krátkodobé výstavy i další doprovodné aktivity včetně různých forem edukační práce (přednáškový a promítací sál, inspekční pokoje, prostory pro výtvarná sympozia, klubovnu atd.). Za stávající situace je nezbytné řešit především otázku zkvalitnění péče o sbírkový fond a v souvislosti s tím realizovat alespoň dílčí úpravy vybavení depozitáře, tak aby odpovídal standardům péče o sbírky ve 21. století.

Již v roce 2011 galerie zpracovala analýzu současného stavu a oslovila architektka Petra Janoše ke spolupráci na dlouhodobé vizi, která bude sloužit jako podklad k budoucím jednáním. Výsledkem je architektonická studie s teoretickým úvodem popisujícím současný stav, potřeby inovací a návrh možného řešení.

15. VÝHLED NA PŘÍŠTÍ ROK

V roce 2013 bude galerie realizovat atraktivní výstavní program, vycházející z dlouhodobého plánu, který doprovodí celé spektrum aktivit, zaměřených na jednotlivé cílové skupiny veřejnosti. Výstavy budou vybaveny originálními tiskovinami z grafické dílny galerie. Připravíme také další galerijní noc plnou překvapení. Budeme se po loňských a předloňských zkušenostech opět orientovat především na mladé publikum. Vedle aktivit zaměřených na veřejnost nás čeká především dlouhodobá a systematická odborná práce se sbírkou. Již v tomto roce se budeme připravovat na padesáté výročí otevření rekonstruované budovy zámecké jízdárny pro účely galerie, které budeme slavit v roce 2015. Navážeme v něm na jubilejní rok 2010, v němž jsme si připomněli sté výročí založení galerie. V celém prostoru barokní haly uspořádáme výstavu, na níž představíme nej kvalitnější díla získaná do sbírek od roku 1965 do současnosti. Začneme chystat publikaci, v níž zveřejníme padesát vybraných děl k padesátému výročí otevření nového sídla galerie.

15.1 PLÁN VÝSTAV NA ROK 2013

Hlavní sál:

Marie Filippová / Pro toto místo

Z cyklu *Osobnosti*

14. 2.–1. 4. 2013

Marie Filippová (*1938), významná soliterní osobnost českého výtvarného umění, se v roce 2013 ohlíží za svou padesátiletou tvůrčí dráhou. Dcera ruského emigranta, který přišel do Československa ve dvacátých letech, a vídeňské Češky, absolvovala v roce 1963 studia na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze v ateliéru profesora Antonína Strnadela se zaměřením na volnou a užitou grafiku, design a knižní kulturu. Celoživotní inspirací je jí literatura, k níž vytváří samostatné pandány, ať již v podobě grafických či kresebných celků, leckdy využívajících integrace písma či kaligrafie. Teprve v druhé polovině devadesátých let, kdy zakončila svou více než dvacetiletou pedagogickou činnost na Střední škole uměleckých řemesel v Brně a kdy se mohla začít věnovat výhradně uměleckému poslání, se však rozvinula naplno její výtvarná potence. Dílo, dosud vázané na dvourozměrný tvar komorních formátů, expandovalo do prostoru. Rozšířila se také ideová inspirace, která se emancipovala od literárního světa a začala se orientovat na širší, často tísňivá civilizační témata. Základním výrazovým prostředkem zůstává i nadále papír a kresebný znak. Marie Filippová využívá metod opakování, zmnožování či variování, jež se vážou k nejrůznějším prostorovým útvarům často dosahujících monumentálního účinku. Jejich povrch pokrývají stopy štětce namočeného do barevných tuší, jež se shlukují do pravidelných struktur z nepravidelných jednotek. Tyto „optické pasti“ pak silně působí na divákovu senzibilitu. Tvarosloví volně navazuje na tradici založenou v českém prostředí tendencí Nová citlivost, jež se mimo jiné zabývala otázkou dichotomie chaosu a řádu, emoce a racionality. Má však svou osobitou, zcela nezaměnitelnou

tvář. Výstava v roudnické galerii naplno využije půvab barokní jízdárny se zaklenutým stropem, jež dovolí přehlednout ve zkratce padesátileté dílo z „jediného bodu“. Bude přitom akcentovat nejnovější trend autorčiny tvorby rozvíjející médium kresby do prostoru včetně „popsaných levitujících“ těles. Ve spolupráci s Topičovým salómem.

Rýsovaný svět / Konstruktivní tendence šedesátých let

Z cyklu *Styly, směry, tendence*

11. 4.–2. 6. 2013

Ve vývoji českého výtvarného umění šedesátých let zaujímá pozici zásadního významu jev označovaný dobovým názvem konstruktivní tendence. Pojetí uměleckého díla založené na racionálním rozvrhu geometrických útvarů se stalo protivahou subjektivismu a vypjaté emocionalitě informelu. Důraz na autonomii výtvarného díla prosazovaný v této umělecké linii napomáhal emancipaci umění od ideologie. Přijetí geometrického umění však provázely i výhrady estetické povahy ze strany umělců a teoretiků preferujících literární významy výtvarného umění. Proto se často paradoxně dostalo českému geometrickému umění uznání dříve v zahraničí než na domácí půdě. Konstruktivní tendence tvoří základ volné neoavantgardní koncepce umění, pojmenované v roce 1968 termínem Nová citlivost. Institucionální základnou geometrického umění se stala skupina Křižovatka, ale autoři řadí se k této linii byli členy i dalších seskupení, popřípadě zůstávali mimo jejich rámec. Teoretickou a kritickou reflexi se zabývali především Jiří Padrta, Josef Hlaváček a Jan Sekera, později také Jiří Valoch. S výjimkou předčasně zesnulého Jiřího Padrty se k tematice konstruktivních tendencí šedesátých let vraceli i po roce 1989 v monografických pohledech na dílo jednotlivých umělců a v přehledových studiích. Výstava v Galerii moderního umění v Roudnici nad Labem se soustředí na jádro geometrického umění šedesátých let. V tomto výběru budou zastoupeny klíčové osobnosti: Zdeněk Sýkora, Vladislav Mirvald, Radoslav Kratina, Hugo Demartini, Karel Malich a Jan Kubíček. Kolekce vybraná z veřejných a soukromých sbírek představí inovace, které přineslo geometrické tvarosloví do českého umění, a individuální přínos jednotlivců. Ambicí výstavy je ve zhuštěné podobě shrnout charakter této tendence a ověřit její interpretaci v dějinách českého moderního umění.

Otakar Nejedlý / Z Čech na Cejlon, do Indie a zase zpátky

Z cyklu *Počátky moderny*

13. 6.–15. 9. 2013

„Narodil jsem se na Podřipsku, v městě Roudnici nad Labem, roku 1883. Je to tu mírně zvlněný, širošíř kraj ryze český, s nedohlednými lány úrodných polí, jemuž jako symbol vévodí zcela osamocená hora Říp s bílou kapličkou na vrcholu.“ Tak uvádí svou knihu vzpomínek *Dětství a chlapectví* na Podřipsku slavný roudnický rodák Otakar Nejedlý (1883–1957). Galerie moderního umění si v roce 2013 připomene stotřicáté výročí malířova narození. Oslaví je výstavou, která bude sledovat mistrovo cestu do Kameniček, kde získával v letech 1904–1905 malířské zkušenosti po boku Antonína Slavíčka, přes pražská zákoutí do Itálie a odtud pak na Cejlon a do Indie, kam odjel spolu s malířem Jaroslavem Hněvkovským v roce 1909, aby se dva roky poté po onemocnění maláří vrátil zpět do Prahy a na český venkov. Náš zájem se soustředí na krátké období od počátků Nejedlého tvorby po rok 1918. Přesto se před divákovými očima promítne neobyčejně pestré dění. Shledá se s dramatickými proměnami malby čerpající inspiraci z krajiny domova i exotických světů. Nebude chybět ani důležitá kapitola roku 1914, kdy umělec dodatečně absorboval podněty kubistické avantgardy, aby se pak pod tíhou válečných událostí obrátil k expresivnímu jazyku. Výstava z cyklu *Počátky moderny* nabídne mimo jiné zajímavé srovnání se Slavíčkovou dvoudomou interpretací města a venkova v kolekci drobných formátů v úvodu stálé expozice roudnické sbírky, k níž vytvořil Nejedlý originální, monumentální pandán. Bude sledovat bohatství tvorby, jež se pohybuje mezi póly domova a dáavy, civilizace a přírody, města a venkova či avantgardy a konzervatismu. Zachytí dynamický vývoj osobitého tvarosloví od realismu, secesního dekorativismu a kolorismu přes kubismus až po expresivní potmělou malbu z doby první světové války. Pokusí se přitom definovat místo, které dosud poněkud opomíjenému a přitom neobyčejně atraktivnímu dílu se svébytnou malířskou kulturou v českých dějinách umění náleží. Ve spolupráci s Východočeskou galerií v Pardubicích.

Esther Stocker – Prostor bez hranic / Unlimited Space

Z cyklu *Nová jména*
3. 10.–1. 12. 2013

Italská výtvarnice žijící v Rakousku Esther Stocker (*1974) proslula doma i ve světě originálními site-specific instalacemi, neboli výtvarným médiem, které pracuje s konkrétním místem. Její tvorba je založena především na vizuální hře a optické iluzi, díky nimž se prolamují hranice architektonického interiéru. Návštěvníky instalací ohromuje především monumentální měřítko a nezapomenutelný zážitek z fyzického prožitku uvnitř transformovaného prostoru. Důvěra k smyslové zkušenosti je tak nabourána ve prospěch aktivace lidské představivosti a upnutí se k jiné, virtuální, realitě. Geometricky členěný prostor, jenž popírá zažitá pravidla perspektivy a prostorového vnímání, vznikne též v hale roudnické galerie. Projekt je zamýšlen jako dialog autorčiných originálních postupů s kvalitami jedinečného interiéru zakleté barokní jízdárny. Malířka, fotografka a tvůrkyně instalací a video artu Esther Stocker pochází z Itálie, narodila se v roce 1974 v městě Silandro v jižním Tyrolsku. Studovala v r. 1994 na Akademie der Bildenden Künste ve Vídni, v r. 1996 na milánské akademii Accademia di Belle Arti di Brera a v r. 1999 ve Spojených státech na kalifornské vysoké škole Art Center College of Design v Pasadeně. Samostatně vystavuje od roku 1997. V instalacích, nástěnné malbě, fotografii i videu pracuje s minimalistickým výrazovým slovníkem černých, bílých a šedivých geometrických forem. Autorka žije v současnosti ve Vídni, má za sebou řadu realizací v architektuře a úspěšné výstavy v předních světových galeriích současného umění (např. ve vídeňské KUNSTHALLE, vídeňském MUMOK, CCNOA v Bruselu, Künstlerhaus v Hannoveru, MACRO Roma Courtesy OREDARIA Arti Contemporanee v Římě, ve více galeriích současného umění v Londýně aj.). V roce 2004 obdržela rakouskou prestižní cenu Otto Mauera.

Ivan Ouhel / Tutti colori

Z cyklu *Osobnosti*

12. 12. 2013–16. 2. 2014

Roudnická galerie představí na závěr roku tvorbu jednoho z mála bytostných koloristů současné české malby. Osobitý projev autora s citem pro malířskou kulturu a nezaměnitelným rukopisem rozehraje bílý prostor zámecké jízdárny „všemi barvami“. Nejnovější díla přinesou informaci o poslední etapě tvorby, jež svými kořeny sahá do poloviny sedmdesátých let 20. století. Ivan Ouhel ještě stihl zažít na začátku studií na pražské akademii uvolněnou společenskou atmosféru konce šedesátých let, aby se pak při vstupu do samostatného tvůrčího života setkal s inertním prostředím normalizačního času. Svě vzory si bez ohledu na prostředí školy vyhledával sám. V počátcích tvorby se projevoval jako dědic šimovsko-johnovské tradice lyrické krajinomalby. Jeho ústředním, záměrně neokázalým tématem se stala Země, jakoby zkoumaná pohledem zevnitř. Krása všednosti, nehledaných přírodních úkazů a obyčejných předmětů každodenního života zůstala již natrvalo součástí Ouhelovy malby, kterou malíř postupně obohacoval o nové prvky. Stálé téma přírody v ní často uváděl do konfliktu se zásahy naléhající umělé reality civilizace, symbolizované nekompromisními geometrickými tvary jasných barev. Roudnická výstava bude akcentovat smysl obrazu jako dějiště svobodného uměleckého gesta, jež se vřazuje do evropské hědonistické tradice krásné malby. Ve spolupráci s Alšovou jihočeskou galerií v Hluboké nad Vltavou.

Foyer :

Petr Helbich / Sudkův asistent

Z cyklu *Fotografie*

14. 2.–24. 3. 2013

Petr Helbich (*1929), ač povoláním lékař, kráčí na poli fotografie ve šlépějích největších mistrů. V době vysokoškolských studií jej významným způsobem ovlivnil fotograf moravských pralesů Rudolf Janda, se kterým se vydával do divočiny pro snímky dramatické přírodní scenerie. Druhou osobností, se kterou autor dlouhou dobu spolupracoval, nebyl nikdo jiný než Josef Sudek. Jedna z největších osobností české fotografie jej inspirovala k převzetí řady technických postupů. Petr Helbich se v roce 2003 připojil ke skupině Český dřevák (2000–2008), jejíž protagonisté (Karel Kuklík, Jan Reich, Jaroslav Beneš, Bohumír

Prokůpek a Tomáš Rasl) pracovali v Sudkově tradici s dřevěnými velkoformátovými kamerami a za výsledné dílo považovali kontaktní kopie negativu. V Helbichových černobílých fotografických cyklech se prolíná důraz na detail a kompozici spolu se snahou o zachycení atmosféry místa. Baladická krajina, opuštěná města a interiéry bez lidí představují svět, kde se zastavil čas. K nejpoutavějším záběrům s existenciálním podtextem patří fotografie z nemocničního prostředí. Výstava Helbichovy neokázalé tvorby navazuje na „Sudkovu linii“ v roudnické galerii, na jejímž počátku byla dnes již legendární výstava fotografií Josefa Sudka v roce 1976. Do stejného okruhu je možno zařadit i výstavu portrétních fotografií amerického žurnalisty Charlese Sawyera z června roku 2012, jež se vrátila do atmosféry sedmdesátých let minulého století. Jádro kolekce představovaly snímky Josefa Sudka pořízené právě u příležitosti roudnické výstavy. Na Helbichových snímcích mistra české fotografie nenajdeme, přesto je jeho stopa v díle dlouholetého asistenta přítomná.

Adéla Ducháčková / Květy a jiné světy

Z cyklu *Jiné světy*

4. 4.–2. 6. 2013

Výstava poprvé představí širší soubor kreseb medijní kreslířky Adély (Addy) Ducháčkové (1882–1952) z železnobrodského spiritistického okruhu. Dobové záznamy dokládají, že autorka vystavovala své práce na četných výstavách spiritistických kreseb od desátých do třicátých let 20. století, ale teprve vzácná kolekce ze soukromé sbírky dnes dává možnost pohlédnout na tvorbu jako celek spojený s oblíbeným florálním tématem. Roztodivné květy stojící na rozhraní reality a imaginace jsou uhrančivým svědectvím „nové přírody“ spojené s bohatou vnitřní symbolikou. Příroda Addy Ducháčkové přináší naléhavá sdělení z „jiných světů“. Autorka je někdy vyjadřuje i textovým doprovodem jednoznačně plynoucím na vlnách Krásy, Dobry, Míru a Božskosti... Barevnost a radostná vitálnost jejích bravurních kreseb květů a florálních motivů může být výrazem optimistického tajemství o možnostech života v různých mentálních rovinách. Objevná výstava otevře cestu do nitra senzibilní duše neprofesionální umělkyně z českého okruhu art brut, jenž se těší vzrůstajícímu zájmu odborné i laické veřejnosti.

Čestmír Suška / Plameny v negativu a rezavé tisky

Z cyklu *Osobnosti*

4. 7.–25. 8. 2013

Od května 2012 stojí před galerií socha Čestmíra Sušky (*1952) Plameny. Objekt spadá do širšího cyklu, v němž autor od roku 2005 využívá zejména staré průmyslové nádrže, aby je vyřezáváním opakujících se geometrických či organických tvarů v souvislých strukturách transformoval na umělecká díla. Výsledkem je pak perforovaný skelet, který koresponduje s původními formami objektu. Odstraněné části však mohou být dále spojovány a svařovány do dalších novotvarů. Právě takový nový objekt, vytvořený jako „negativ“ Plamenů, bude k vidění v létě 2013 ve foyer roudnické galerie. Spolu s ním se zde objeví i „rezavé tisky“, jež zachycují stopy vyřezaných elementů na papíře. Výstava tak mimo jiné představí transformační proces, jímž prochází původní předmět proměňující se v několik artefaktů. Čestmír Suška se zapsal do dějin českého výtvarného umění jako tvůrce objektů ve veřejném prostoru již od osmdesátých let. Inicialo například inspirativní kolektivní výstavu Sochy a objekty na Malostranských dvorcích (Praha 1981). V letech 1987–1991 byl členem výtvarné skupiny Tvrdohlaví. V devadesátých letech se přiklonil k tvorbě monumentálních soch z vydlabávaných a proděravěných topolových kmenů. Po roce 1995, kdy získal grant Pollock Krasner Foundation, pak přešel k tvorbě rozměrných kovových objektů, v nichž se mísí industriální estetika s dekorativním tvaroslovím.

Petr Randák / Polabí z ptačí perspektivy

Z cyklu *Fotografie*

29. 8.–15. 9. 2013

Ve fotografiích Petra Randáka (*1953) představí roudnická galerie netradiční pohled na město i na celé povodí dolního Labe. Letecké snímky zachycují urbanistické struktury, vlínící se vodní toky, samostatné stavby i dopravní tepny, to vše vykreslené v překvapujících kompozicích z pohledu shora. Petr Randák se vyučil fotografickému řemeslu na škole v Děčíně, od té doby se mu věnuje takřka nepřetržitě. Soustřeďuje

se zejména na záběry krajiny a přírody, a to nejen v české kotlině, ale i na četných cestách do zahraničí. Od poloviny devadesátých let je zaměstnancem Povodí Labe. Má tak příležitost monitorovat řeku a její okolí ze vzduchu, přičemž vytváří fotografie z neobvyklého zorného úhlu. Právě takové snímky se objeví na výstavě Polabí z ptáčích perspektivy, která by měla představit důvěrně známe prostředí z trochu jiného pohledu a poukázat na pestrost a bohatství přírodní i kulturní scenerie regionu. Soubor záběrů roudnického fotografa a dlouholetého spolupracovníka galerie jistě vyvolá řadu otázek a úvah o proměnách terénu, skladbě lidských sídel, industriálních stopách a všech pozitivních i negativních podobách lidských intervencí do geologické struktury od dávné minulosti po současnost. Randákovy pohledy z ptáčích perspektivy vytvářejí suše věcnou paměťovou mapu. Právě v takovém charakteru výpovědi se však skrývá zvláštní půvab.

Jan Šafránek / Na cestě

Z cyklu *Jiné světy*

3. 10.–1. 12. 2013

Foyer roudnické galerie na podzim hustě zaplní početný soubor obrazů malých formátů malíře Jana Šafránka (*1948). Způsob instalace podtrhne narativní styl díla, které se začalo formovat v nepříznivém ovzduší československé normalizace jako nelichotivé sžíravá reflexe tehdejší společnosti. Výjevy z všedního života od hospodských zákoutí po scény u výslechu podané hladkým splývavým rukopisem popisují z chladného odstupu quasi dokumentárním způsobem společenské mechanismy doby. Nepohodlný umělec byl po podpisu Charty 77 vyhnán ze země. Od roku 1979 žil v exilu, z nějž se vrátil do Čech až po změně režimu v roce 1990. Od té doby přebývá střídavě v Praze a ve Vídni. Velkou část exilového života i života po návratu strávil „na cestě“, ať již to bylo v Rakousku, Austrálii, USA, Itálii, Tasmánii, na Novém Zélandu, v Tichomoří, na Tahiti či v Jižní Americe. V jeho „cestovních“ záznamech se začaly hromadit výjevy z vídeňských kaváren a obchodů, italských bister, tržišť a nočních barů, australských benzínových pump a pikniků, amerických fastfoodů či mexických pouličních slavností. Dílčí pozorování, využívající metody bystrého, ale neúčastného pohledu, jež se autorovi osvědčila již při zkoumání domácí reality, se postupně začala skládat do souhrnné charakteristiky současného světa „všech obyčejných lidí“. Jan Šafránek si tak mohl občas dovolit vytvořit v historizujícím duchu větší breughelovskou scénu, aspirující na metaforu globální společnosti. Tato tendence u něj zesílila na přelomu tisíciletí, jež symbolicky završoval neklidné dvacáté století. K takovým velkým dobovým freskám patří například obrazy ročních období, Oltář milénia, Evropská svatba či Globální triptych. Roudnická výstava se soustředí především na drobné formáty, jež ve zkratce zaznamenávají osudy lidí s jejich malými radostmi i starostmi všedního dne z různých koutů domova i vzdálených krajů.

František Kobliha / Básně noci

Z cyklu *Pohledy do sbírek*

12. 12. 2013–16. 2. 2014

V cyklu *Pohledy do sbírek* Galerie moderního umění v Roudnici n. L. tentokrát představí významného grafika, ilustrátora, malíře i teoretika umění první poloviny 20. století Františka Koblihu (1877–1962), jehož dílo je v majetku galerie bohatě zastoupeno. Celý konvolut prací na papíře galerie získala v roce 1991 poté, co na jaře 1990 uspořádala velkou Koblihovu výstavu. Čítá na 78 grafik, kreseb a publikací z celé šíře autorova tvůrčího období. Název výstavy není zcela nahodilý, neboť odkazuje jednak k autorově silné inspirační vazbě k české poezii konce 19. století a první třetiny minulého století (Karla Hlaváčka, Otokara Březiny, Vítězslava Nezvala aj.) a jednak ke Koblihově zvláštní vášni pro symbol noci. Právě o noci se František Kobliha domníval, že „soustřeďuje a podporuje vyvolání všeho, co by jinak zůstalo utajeno a neznámo“. Tento pražský rodák se vedle Jana Zrzavého, Jana Konůpka a Josefa Váchala řadí k nejvýznamnějším představitelům druhé generace českých výtvarných symbolistů. Byl absolventem UMPRUM (1896–1899) a AVU v Praze (1901–1905, atelier F. Ženíška), v grafice autodidakt. Spolupracoval s časopisem *Zlatá Praha*, později s *Moderní revue* Arnošta Procházky, byl členem a záhy i předsedou

uměleckého sdružení *Sursum* (1910–1912). Nejvíce se věnoval volné grafice, knižním ilustracím a exlibris, v nichž uplatňoval vlastní nezaměnitelný styl, typický snovými, melancholickými a kosmickými vizemi. V raných pracích navíc poutavě spojoval symbolistní obsah a dekadentní ráz se secesním tvaroslovím. Své práce prováděl pečlivě do nejmenších detailů, vytvářel převážně v technice dřevorytu, leptu a litografie.

16. KONTAKTY

Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Příspěvková organizace Ústeckého kraje

Očkova 5

413 01 Roudnice nad Labem

IČO: 00360643

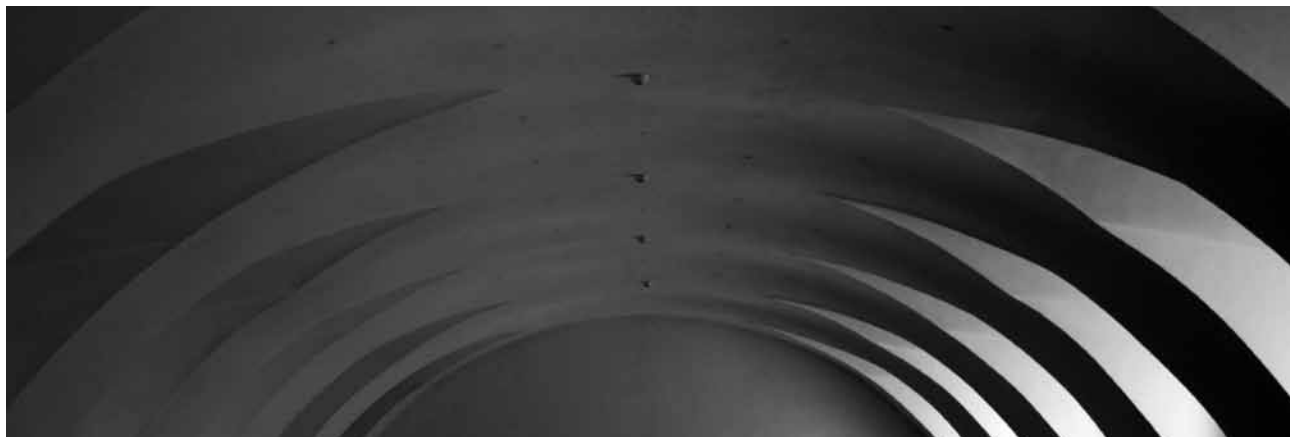
Telefon: 416 837 301

Fax: 416 837 301

E-mail: galerie@galerieroudnice.cz

www.galerieroudnice.cz

VÝROČNÍ ZPRÁVA GALERIE MODERNÍHO UMĚNÍ V ROUDNICI NAD LABEM ZA ROK 2012

Vydala Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, příspěvková organizace

Zpracovali: PhDr. Alena Potůčková, Jaroslava Michalcová,
Mgr. Magdalena Deverová, Mgr. Miroslav Divina, Ing. Marie Lutková

Fotografie: archiv Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, není-li uvedeno jinak

Foto na obálce: Petr Zhoř

Foto na str. 53: Filip Skalák

Grafická úprava: Kateřina Vykouková

